

अवागलेख खरीखरी..

वसंतऋतु सारखे वसंतराव

महाराष्ट्राच्या राजकीय क्षेत्रात तीन वसंत अत्यंत सुप्रसिद्ध आहेत. त्यापैकी पहिले वसंतदादा पाटील, दुसरे वसंतराव नाईक आणि तिसरे वसंतराव साठे. यापैकी पहिल्या वसंत रावांनी महाराष्ट्राच्या राजकारणात आपले मोठे स्थान निर्माण केलेले होते. वसंतदादा मुख्यमंत्री म्हणून जास्त काळ नसले. तरी महाराष्ट्राच्या राजकारणात त्यांनी अनेक महत्वाच्या नोंदी केल्या. हरित क्रांतीचे प्रणेते म्हणून महाराष्ट्राला दुसऱ्या वसंतराव नाईकांची ओळख आहे. शेती हाच विकासाचा मूलभूत आधार आहे, असे वसंतराव नाईक यांचे म्हणणे होते. या दोन्ही व्यक्तिमत्त्वा सारखेच प्रसन्न असे, तिसरे व्यक्तिमत्त्व म्हणजे वसंतराव साठे. कामगारांचे नेते, समाजवादी, विचारवंत आणि वसंतासारखे मोहक व्यक्तिमत्त्वाचे वसंतराव साठे यांनी 1972 साली तत्कालीन इंदिरा काँग्रेसमध्ये प्रवेश केला आणि त्यानंतर त्यांनी मागे वळून पाहिलेच नाही. 1972 सालामध्ये अकोल्यातून खासदार असलेल्या खान मोहम्मद असगर हुसेन यांचा वसंतराव साठे यांनी पराभव केला. काँग्रेसचे किरीट मिळाले आणि त्यांनी सहज विजय मिळवला. मुळातच अतिशय हुशार आणि विद्वान असलेल्या वसंतराव साठे यांना इंदिराजींच्या अतंर्गत वतुर्जात अत्यंत महत्त्वाचे स्थान होते. वसंतराव यांनी त्या काळात ब्युरोक्रेसी म्हणजेच सरकारी अधिकारी यांची बांधिलकी सत्तारूढ पक्षाशी असली पाहिजे. असे मत व्यक्त करून त्या काळात चांगलीच खळबळ उडवली होती. त्यांचे शब्द तेव्हा खळबळजनक वाटले असले, तरी आता त्याची प्रचिती आपल्यालाही येऊ लागलेली आहे. आज वसंतराव 100 वर्षांचे झाले असते. त्यांनी आपल्या खासदारकीच्या काळात कितीतरी वक्तव्ये देऊन वेगवेगळ्या प्रकारे सरकारासोबतच जनतेची नाडी पकडण्याचा प्रयत्न केला होता. वसंतराव सच्चे समाजवादी होते. त्याकाळी काँग्रेसलाही समाजवादाचे वावडे नव्हते. त्यामुळे ते पक्के काँग्रेसजन म्हणून ओळखले गेले. शब्दप्रभू असलेल्या साठे यांनी काँग्रेसला नवनवीन नारे दिले. इंदिराजींच्या पराभवानंतर 1980 साली 'न जात पर न पात पर, मोहर लगेगी हाथ पर' हा त्यांचा नारा जबरदस्त लोकप्रिय झाला होता. आणीबाणीच्या काळात इंदुकुमार गुजराल यांच्यानंतर वसंतराव साठे यांच्याकडे माहिती आणि प्रसारण खाते देण्यात आले होते. त्याकाळी भारतात टीव्हीचे युग सुरु झाले होते. जगात सर्व रंगीत टीव्हीचे प्रसारण होत होते. मात्र भारतात रंगीत टीव्ही सुरु झाला नव्हता. त्याकाळी त्यांनी अगदी प्रचंड मोठ्या प्रमाणात पाटपुरावा करून राष्ट्रकुल खेळांच्या आधी रंगीत टीव्हीचे प्रसारण सुरु करून दाखवले. वसंतराव जसे समाजवादी होते तसेच ते देशभवादीही होते. इंदिराजींनी वेगळ्या विदर्भाची मागणी जवळजवळ मान्य करून टाकलेली होती. पण काही कारणामुळे घोषणा करण्यात आलेली नव्हती. केंद्रीय मंत्रिमंडळात अनेक खाती सांभाळणाऱ्या वसंतरावांच्या व्यक्तिमत्त्व गो गोंडवा होता. जी रसिकता होती. जे साहित्य प्रेम होते, जी पक्षनिष्ठा होती. त्यासोबतच सर्वांना प्रसन्न करणारे खळखळीत हास्य होते. ही सर्व त्यांची खास वैशिष्ट्ये मानली पाहिजेत. गुंतागुंतीच्या आखाड्यात असूनही त्यांच्या नावाप्रमाणे आपल्या मनातील वसंत-बहार शेवटपर्यंत त्यांनी कायम राखलेली होती. वसंतराव जेव्हा पहिल्यांदा अकोल्यातून निवडून आले. तेव्हा महासागरने एक मथळा दिला होता 'वसंतराव आता दिल्लीत साठेबाजी करणार' आणि नंतरच्या काळात ते अक्षरशः खरे ठरले. वर्धा येथील त्यांनी लढवलेल्या शेवटच्या लोकसभा निवडणुकीत कॉंग्रेस रामचंद्र धंगारे यांनी त्यांचा पराभव केला. त्यानंतर त्यांची साठेबाजी तिथेच थांबली. त्यांना या पराभवाची जराही अपेक्षा नव्हती. पण त्यानंतर त्यांच्या मनाची चलबिचल त्यांना थांबवित आली नाही. विदर्भ राज्य व्हावे, ही त्यांची इच्छा होती. पण ती फलद्रूप झाली नाही. याची त्यांना शेवटपर्यंत खंत राहिली. वसंतरावांच्या या मोहक हास्याला आमचा मनापासून मानाचा मुजरा!

nagpurpost@gmail.com
 Mob. No. 9922970023

वडेट्टीवार समर्थकांचा भाजपमध्ये प्रवेश

■ महासागर प्रतिनिधी, नागपूर, दि. ४ :

काँग्रेस विधिमंडळ नेते तथा माजी विरोधी पक्ष नेते आमदार विजय वडेट्टीवार यांचे खडे समर्थक तथा ब्रम्हपुरी नगर परिषदेचे माजी गटनेते विलास विखार, माजी उपाध्यक्ष डॉ. संतिस शिंदे, गौरव अशोक भैया, माजी पंचायत समिती सभापती नामदेव लांजेवार, सुरेश दुर्वे यांनी मुंबईत भाजप प्रदेशाध्यक्ष तथा महसूल मंत्री चंद्रशेखर बावणकुळे यांच्या उपस्थितीत भाजपात प्रवेश केल्याने काँग्रेसला खिंडार पडले आहे.

विशेष म्हणजे आठ दिवसांपूर्वी याच कार्यकर्त्यांसह वडेट्टीवार यांनी ब्रम्हपुरीत स्वतःच्या बंगल्यावर राष्ट्रवादी काँग्रेस प्रवेशाची चर्चा केल्याची माहिती आहे.

काँग्रेस विधिमंडळ नेते आमदार विजय वडेट्टीवार मागील पाच वर्षांपासून सत्तेपासून दूर आहेत. वडेट्टीवार ससेत नसल्यामुळे अस्वस्थ आहेत. याच अस्वस्थतेतून आठ दिवसांपूर्वी वडेट्टीवार यांनी ब्रम्हपुरी येथील निवासस्थाना काही विश्वासू सहकाऱ्यांना बोलावून घेतले. यावेळी वडेट्टीवार यांनी राष्ट्रवादी काँग्रेस अजित पवार गटात

प्रवेशाचा प्रस्ताव सर्वोसमोर ठेवला.

मात्र या प्रस्तावाला अनेकांनी विरोध केला. वडेट्टीवार यांनी राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षात प्रवेश केला तर त्यांना आमदारकीचा राजीनामा द्यावा लागेल आणि पुन्हा निवडणूक लढवून निवडून यावे लागेल.

राष्ट्रवादीत जाण्याची इच्छा नसलेल्या ब्रम्हपुरी विधानसभेतील गौरव अशोक भैयाजी, नगर परिषद माजी गटनेते विलास विखार, माजी नगर परिषद उपाध्यक्ष डॉ. संतिस कावळे, पंचायत समितीचे माजी सभापती नामदेव लांजेवार, सुरेश दुर्वे यांसह अनेकांनी आज मुंबईत भाजपात प्रवेश केला.

प्रदेशाध्यक्ष चंद्रशेखर बावणकुळे, प्रदेश मुख्यालय प्रभारी रवींद्र अनासपुरे, माध्यम विभाग प्रमुख नवनाथ बन, चिमुर्चे आमदार बंटी भागंडिया यांच्या नेतृत्वाखाली हा पक्ष प्रवेश झाला. भाजपा नेतृत्व आणि कार्यावर विश्वास ठेवूनच मागच्या ५० वर्षांपासून काँग्रेसशी जोडलेल्या भैया कुटुंबातील अशोक भैयाजी यांचे पुत्र गौरव, विलास विखार विजय वडेट्टीवार यांचे खडे समर्थक कावळे यांनी भाजपामध्ये प्रवेश केला.

अखेर विकेट पडलीच! धनंजय मुंडेंचा राजीनामा

■ महासागर प्रतिनिधी

मुंबई, दि. ४ :

बौड जिल्ह्यातील मस्साजोगचे सरपंच संतोष देशमुख यांच्या निर्घूण हत्येचे फोटो सोशल मीडियावर व्हायरल झाल्यानंतर अखेर राज्याचे अन्न व नागरी पुरवठा मंत्री धनंजय मुंडे यांनी आपल्या पदाचा राजीनामा दिला आहे.

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी सोमवारी सायंकाळी झालेल्या एका बैठकीत मुंडे यांना आपल्या पदाचा राजीनामा देण्याचे आदेश दिले होते. त्यानुसार आज धनंजय मुंडे यांनी आपल्या पीए व ओएसडींच्या मार्फत आपला राजीनामा मुख्यमंत्र्यांकडे सुपुर्द केला. त्यानंतर मुख्यमंत्र्यांनी तो तत्काळ स्वीकारला.

बौडच्या मस्साजोगचे सरपंच संतोष देशमुख यांच्या हत्याकांडामुळे धनंजय मुंडे अडचणीत

मस्साजोगचे सरपंच संतोष देशमुख यांची ९ डिसेंबर २०२४ रोजी निर्घूण हत्या करण्यात आली. या हत्येची संबंधित खंडणी प्रकरणात वाल्मीक कराडला अटक करण्यात आली. वाल्मीक कराड हा धनंजय मुंडेंचा निकटवर्ती असल्यामुळे विरोधकांनी मुंडे यांच्या राजीनाम्याची मागणी केली. पण महायुती सरकारने आजपर्यंत चालढकल केली. पण अखेर सोमवारी देशमुख यांच्या निर्घूण हत्येचे फोटो सोशल मीडियावर व्हायरल झाले आणि सरकारचा नाईलाज झाला. मुख्यमंत्र्यांनी धनंजय मुंडे यांचा राजीनामा मागितला व तो तत्काळ स्वीकारला.

संतोष देशमुख हत्या प्रकरणी अखेर राज्याचे अन्न व नागरी पुरवठा मंत्री धनंजय मुंडे यांना आपल्या मंत्रिपदाचा राजीनामा दिला.

माझ्या सदसद्विवेक बुद्धीला स्मरून आणि वैद्यकीय कारणांमुळे मी माझ्या मंत्रिपदाचा राजीनामा मुख्यमंत्र्यांकडे सुपुर्द केला, असे

घेतल्याशिवाय दुसरा कोणताही पर्याय उरला नाही. अखेर त्यांनी राजीनामा मागितला आणि धनंजय मुंडे यांनी तो लागूच दिला.

आता या प्रकरणी धनंजय मुंडे यांच्या सखोल चौकशीची मागणी केली जात आहे. कदाचित भविष्यात त्यांची आमदारकी घोष्यात येऊ शकते. त्याचप्रमाणे त्यांच्यावर अटकेचीही टांगीतलवार येऊ शकते.

संतोष देशमुख हत्याकांडामुळे अडचणीत

मस्साजोगचे सरपंच संतोष देशमुख यांची ९ डिसेंबर २०२४ रोजी निर्घूण हत्या करण्यात आली. या हत्येची संबंधित खंडणी प्रकरणात वाल्मीक कराडला अटक करण्यात आली. वाल्मीक कराड हा धनंजय मुंडेंचा निकटवर्ती असल्यामुळे विरोधकांनी मुंडे यांच्या राजीनाम्याची मागणी केली. पण महायुती सरकारने आजपर्यंत चालढकल केली. पण अखेर सोमवारी देशमुख यांच्या निर्घूण हत्येचे फोटो सोशल मीडियावर व्हायरल झाले आणि सरकारचा नाईलाज झाला. मुख्यमंत्र्यांनी धनंजय मुंडे यांचा राजीनामा मागितला व तो तत्काळ स्वीकारला.

सदसद्विवेक बुद्धीला स्मरून राजीनामा

माझ्या सदसद्विवेक बुद्धीला स्मरून आणि वैद्यकीय कारणांमुळे मी माझ्या मंत्रिपदाचा राजीनामा मुख्यमंत्र्यांकडे सुपुर्द केला, असे

सापडले होते. विरोधकांनी सातत्याने त्यांच्या राजीनाम्याची मागणी लावून धरली होती. अखेर सोमवारी संतोष देशमुख यांच्या निर्घूण हत्येचे फोटो सोशल मीडियावर व्हायरल झाले आणि अवघा महाराष्ट्र अस्वस्थ झाला. यामुळे सरकारवरील दबाव वाढल्यानंतर मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्यापुढे धनंजय मुंडे यांचा राजीनामा घेतल्याशिवाय दुसरा कोणताही पर्याय उरला नाही. अखेर त्यांनी राजीनामा मागितला आणि धनंजय मुंडे यांनी तो लागूच दिला.

आता या प्रकरणी धनंजय मुंडे यांच्या सखोल चौकशीची मागणी केली जात आहे. कदाचित भविष्यात त्यांची आमदारकी घोष्यात येऊ शकते. त्याचप्रमाणे त्यांच्यावर अटकेचीही टांगीतलवार येऊ शकते.

संतोष देशमुख हत्याकांडामुळे अडचणीत

मस्साजोगचे सरपंच संतोष देशमुख यांची ९ डिसेंबर २०२४ रोजी निर्घूण हत्या करण्यात आली. या हत्येची संबंधित खंडणी प्रकरणात वाल्मीक कराडला अटक करण्यात आली. वाल्मीक कराड हा धनंजय मुंडेंचा निकटवर्ती असल्यामुळे विरोधकांनी मुंडे यांच्या राजीनाम्याची मागणी केली. पण महायुती सरकारने आजपर्यंत चालढकल केली. पण अखेर सोमवारी देशमुख यांच्या निर्घूण हत्येचे फोटो सोशल मीडियावर व्हायरल झाले आणि सरकारचा नाईलाज झाला. मुख्यमंत्र्यांनी धनंजय मुंडे यांचा राजीनामा मागितला व तो तत्काळ स्वीकारला.

सदसद्विवेक बुद्धीला स्मरून राजीनामा

माझ्या सदसद्विवेक बुद्धीला स्मरून आणि वैद्यकीय कारणांमुळे मी माझ्या मंत्रिपदाचा राजीनामा मुख्यमंत्र्यांकडे सुपुर्द केला, असे

औरंगजेब मुद्यावर सत्ताधाऱ्यांचे आधीच आंदोलन

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. ४ :

समाजवादी पक्षाचे नेते अबू आझमी यांनी औरंगजेबाचे समर्थन करणारे वक्तव्य केल्यामुळे राजकीय वातावरण चांगलेच तापले आहे.

विरोधकांनी मंत्री धनंजय मुंडे आणि माणिकराव कोकाटे यांच्या राजीनाम्यासाठी विधानभवनाच्या पायऱ्यावर आंदोलन करण्याचे ठरवले होते. मात्र, आंदोलन सुरु होण्याआधीच सत्ताधारी आमदारांनी पायऱ्यावर आपली जागा अडवली, त्यामुळे विरोधकांना मागे उभे राहून आंदोलन करावे लागले. सत्ताधाऱ्यांची आक्रमक भूमिका

विरोधकांना पायऱ्यावर जागा मिळाली नाही

विधानभवनाच्या पायऱ्यावर सामान्यतः विरोधक आंदोलन करताना दिसतात, मात्र यावेळी सत्ताधारी पक्ष अधिक आक्रमक भासला. भाजपा आणि शिवसेनेच्या आमदारांनी अबू आझमी यांच्या वक्तव्याचा निषेध करत जोरदार घोषणाबाजी केली. त्यामुळे विरोधकांचे आंदोलन ढवळून निघाले आणि त्यांना मागे उभे राहावे लागले.

विरोधकांमध्ये एकजुटीचा अभाव? विरोधकांना आपल्या मुद्यावर एकसंघ

राहता येत नसल्याचे यातून स्पष्ट झाले. सत्ताधाऱ्यांच्या आक्रमक भूमिकेमुळे विरोधक माध्यमांसमोर स्वतःचा मुद्दा प्रभावीपणे मांडण्यात अपयशी ठरले. सत्ताधारी पक्षाने विरोधकांची जागा व्यापताच त्यांचे आंदोलन दुय्यम ठरले. आंदोलनाच्या पद्धतीवरून सत्ताधारी पक्ष आणि विरोधक यांच्यातील टोकाची भूमिका स्पष्ट झाली आहे. औरंगजेबाच्या मुद्यावरून सत्ताधारी अधिक आक्रमक भासत असून, विरोधकांकडे टोस रणनीतीचा अभाव आहे, आजच्या आंदोलनात ते दिसले, असे राजकीय निरीक्षकांचे मत आहे.

अमेरिकेने युक्रेनची लष्करी मदत थांबवली

■ वृत्तसंस्था, वॉशिंग्टन, दि. ४ :

व्हाईट हाऊसमध्ये राष्ट्राध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांच्याशी झालेल्या चर्चेच्या तीन दिवसांनंतर, अमेरिकेने युक्रेनला लष्करी मदत थांबवण्याची घोषणा केली आहे. ब्लूमबर्गने दिलेल्या वृत्तानुसार, हा आदेश तात्काळ लागू होईल. अमेरिकेकडून अद्याप युक्रेनपर्यंत न पोहोचलेली मदत देखील रोखण्यात आली आहे. पोलंडमध्ये पोहोचलेल्या वस्तूंचाही समावेश आहे.

युक्रेनचे अध्यक्ष वोलोदिमिर झेलेन्स्की खरोखर शांतता इच्छितात याची खात्री राष्ट्राध्यक्ष ट्रम्प यांना होईपर्यंत युक्रेनला थांबवलेली मदत पूर्ववत केली जाणार नाही. युक्रेनला लष्करी मदत थांबवण्याबाबत अमेरिकेच्या संरक्षण विभागाने किंवा राष्ट्राध्यक्ष ट्रम्प यांनी अद्याप कोणतीही प्रतिक्रिया दिलेली नाही. डोनाल्ड ट्रम्प आणि व्होलोदिमिर झेलेन्स्की यांची २८ फेब्रुवारी रोजी भेट झाली. अमेरिकन राष्ट्राध्यक्षांच्या ओव्हल ऑफिसमध्ये दोघांमध्ये वाद झाला.

ब्लूमबर्गने संरक्षण विभागाच्या एका अधिकाऱ्याचा हवाला देत म्हटले आहे की, अध्यक्ष ट्रम्प झेलेन्स्की रशियासोबत शांतता प्रस्थापित करण्याचा प्रयत्न करत आहेत का याचा आढावा घेत आहेत.

न्यू यॉर्क टाइम्सच्या मते, याचा परिणाम एक अब्ज डॉलर्स (८.७ हजार रुपये) किमतीच्या शस्त्रास्त्रे आणि दारूणोष्ण मदतीवर होऊ शकतो. युक्रेनला फक्त अमेरिकन संरक्षण कंपन्यांकडून थेट नवीन लष्करी हार्डवेअर खरेदी करण्यासाठी मिळणारी मदत रोखली जाते.

अबू आझमीला निलंबित करा.. विरोधकांचा विधानसभेत गोंधळ

सभागृहाचे कामकाज दिवसभरासाठी तहकूब

■ महासागर प्रतिनिधी

मुंबई, दि. ४ :

समाजवादी पक्षाचे आमदार अबू आझमी यांच्या औरंगजेब समर्थनाच्या वक्तव्यावरून विधानसभेत आज मोठा गदारोळ झाला. सत्ताधारी पक्षाने त्यांच्या तात्काळ निलंबनाची मागणी करत जोरदार घोषणाबाजी केली. यामुळे सुरुवातीला दहा मिनिटे, नंतर अर्धा तास, आणि अखेर दिवसभरासाठी कामकाज तहकूब करावे लागले.

अर्थसंकल्पीय अधिवेशनाच्या दुसऱ्या दिवशी तारांकित प्रश्नोत्तरांची सुरुवात होण्याआधीच सत्ताधारी आमदारांनी आझमी यांच्या निलंबनाची मागणी केली. आमदार सुधीर मुनगंटीवार, अतुल भातखळकर आणि मंत्री उदय सामंत यांनी तीव्र भावना व्यक्त केल्या. आझमी यांच्या वक्तव्याचा निषेध करत सत्ताधारी आमदारांनी जोरदार घोषणाबाजी केली.

विरोधी पक्षाने या गदारोळात संयमित भूमिका घेतली, मात्र सत्ताधारी आमदार आक्रमक राहिले. विधानसभेतील शिवसेना (उद्धव बाळासाहेब ठाकरे गट) नेते भास्कर जाधव यांना बोलण्याची संधी मिळताच सत्ताधारी पक्षाने गोंधळ वाढवला.

विधानसभा अध्यक्षांनी प्रथम दहा मिनिटांसाठी कामकाज स्थगित केले, नंतर गोंधळ वाढल्याने अर्धा तास तहकूब केले. मात्र, वातावरण तणावपूर्ण राहिल्याने अखेरीस विधानसभेचे कामकाज संपूर्ण दिवसासाठी तहकूब करण्यात आले.

सत्ताधारी पक्षाच्या आक्रमक भूमिकेमुळे अबू आझमी यांच्या निलंबनाचा मुद्दा अधिक चिघळण्याची शक्यता आहे. विरोधकांनी शांत भूमिका घेतली असली तरी सत्ताधाऱ्यांनी सभागृहात घेतलेला आक्रमक पवित्रा राजकीयदृष्ट्या महत्त्वाचा मानला जात आहे.

भारत विजयाच्या उंबरठ्यावर

■ वृत्तसंस्था, दुबई, दि. ४ :

चॅम्पियन्स ट्रॉफीच्या पहिल्या उपांत्य सामन्यात टीम इंडिया ऑस्ट्रेलियाविरुद्ध २६५ धावांचे लॉरेण्डतक पूर्ण केले. कोहलीचे हे ७४ वे अर्धशतक आहे. ९८ धावात ८४ धावा करून तो बाद झाला. श्रेयस अय्यर ४५ धावा करून बाद झाला, कर्णधार रोहित शर्मा २८ धावा करून बाद झाला आणि शुभमन गिल ८ धावा करून बाद झाला. श्रेयसला अँडम झाम्पाने बोलवले केले. रोहितला कूपर कॉनोलीने एलबीडब्ल्यू केले. वेन

द्विक्स हेडने ३९ धावा केल्या. भारताकडून मोहम्मद शमीने ३ विकेट्स घेतल्या. रवींद्र जडेजा आणि वरुण चक्रवर्ती यांनी प्रत्येकी २-२ विकेट घेतल्या.

मंत्री जयकुमार रावल यांनी जमीन बळकावली

■ वृत्तसंस्था, धुळे, दि. ४ :

राज्याचे पणन मंत्री व धुळे जिल्ह्याचे पालकमंत्री तसेच राज्य शिक्षाचार मंत्री जयकुमार रावल यांनी माजी राष्ट्रपती प्रतिभाताई पाटील यांची तब्बल 26 एकर जमीन हडप केल्याचे समोर आले आहे. हा आरोप माजी आमदार अनिल गोटे यांनी केला आहे. माजी राष्ट्रपती प्रतिभाताई पाटील यांची दिंडाईचा शिवारातील 26 एकर जमीन जयकुमार रावल यांनी हाड केल्याचा आरोप अनिल गोटे यांनी केला आहे.

याप्रकरणी धुळे जिल्हा न्यायालयाने रावल कुटुंबाने राष्ट्रपतींची हडप केलेली जमीन त्यांना परत करण्याचे आदेश दिल्याचे देखील माहिती पुढे आली आहे. अनिल गोटे यांनी जयकुमार रावल यांच्यावर टीका केली आहे. गोटे म्हणाले, राष्ट्रपती असलेल्या प्रतिभाताई पाटील यांना जयकुमार रावल आणि त्यांच्या कुटुंबीयांनी सोडले नसून इतर गरीब कुटुंबीयांचे काय? असा प्रश्न गोटे यांनी उपस्थित केला आहे.

अबू आझमीवर देशद्रोहाचा गुन्हा दाखल करा

एकनाथ शिंदेंची विधासभेत मागणी

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. ४ :

अबू आझमी यांनी औरंगजेब हा उत्तम प्रशासक होता. औरंगजेब आणि छत्रपती संभाजी महाराज यांच्यात धर्माची नाही, तर सत्तेसाठी होती, असे विधान केले होते. त्यांच्या या विधानाचे पडसाद विधानसभेतही पाहायला मिळाले. औरंगजेबाचे गोडवे गायल्याबद्दल सपाचे आमदार अबू आझमी यांच्यावर गुन्हा दाखल करावा, औरंगजेबाचे गुणगान गाणाऱ्यांना सभागृहात बसण्याचा अधिकार नाही, असेही शिंदे म्हणाले.

अबू आझमी यांच्या औरंगजेबावरील वक्तव्यावरून सभागृहात गोंधळ झाल्याचे पाहायला मिळाले. अबू आझमींना निलंबित करावे आणि त्यांच्यावर देशद्रोहाचा गुन्हा दाखल करावा अशी मागणी सत्ताधारी नेत्यांकडून करण्यात आली होती. या मागणीनंतर विधानसभा अध्यक्षा राहुल नायेंकर यांनी सभागृहाचे आजचे दिवसभराचे कामकाज स्थगित केले.

काल, धर्मवीर छत्रपती संभाजी महाराजांच्या मारेकऱ्याचे म्हणजेच औरंगचाचे गोडवे अबू आझमीने गायले. खरे म्हणजे अबू आझमीचा निषेध करायला हवा. अबू आझमीचा धिक्कार करतो. अबू आझमी वारंवार छत्रपतींचा जाणीवपूर्वक अपमान करतो, असे उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे म्हणाले.

धनंजय मुंडे यांची आमदारकी रद्द होणार का?

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. ४ : मस्साजोगचे सरपंच संतोष देशमुख हत्याकांड प्रकरणाचे फोटो आणि व्हिडिओ सोमवार ३ मार्च रोजी समोर आले आणि मंगळवार ४ मार्च रोजी मंत्री धनंजय मुंडे यांची विकेट पडली. त्यांचा राजीनामा मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी घेतला. मात्र, हा राजीनामा दिल्यानंतरही धनंजय मुंडे यांनी एक ट्रिट केले. ते वादात सापडले. त्यात आपण वैद्यकीय कारणाने राजीनामा दिल्याचा उल्लेख केला. यानंतर अंजली दमानिया आक्रमक झाल्यात. त्यांनी धनंजय मुंडे यांची आमदारकी रद्द होईपर्यंत शांत होणार नाही, असा इशारा दिला. खरेच धनंजय मुंडे यांची आमदारकीही रद्द होणार का? असा प्रश्न उपस्थित होत आहे.

संतोष देशमुख हत्याकांड प्रकरणात वाल्मीक कराड हा प्रकरणाचा सूत्रधार असल्याचे तपास यंत्रणेने आरोपपत्रात नमूद केले. तत्पूर्वी वाल्मीक कराड माझा खास असल्याचे स्वतः धनंजय मुंडेनी कबूल केले होते. त्यामुळे त्यांच्या मंत्रिपदाभोवती आपोआप फास घट्ट व्हायला सुरुवात झाली. त्यातच संतोष देशमुख यांना हालहाल करून मारल्याचे व्हिडिओ आणि फोटो काल समोर आले.

दुसरीकडे विधिमंडळ अधिवेशन सुरू. धनंजय मुंडे यांचा राजीनामा घेतला नसता, तर विविध संभागहून आणि बाहेरील आरोप वाढले असते. क्रूर हत्याकांड प्रकरणात सरकारची

मंत्रिपद गेले, आता राजकीय करिअरही पणाला

प्रतिमा अजून मलीन झाली असती, हे टाळण्यासाठी अखेर मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी फोटो आणि व्हिडिओ लीक होताच दुसऱ्याच दिवशी धनंजय मुंडे यांचा राजीनामा घेतला.

धनंजय मुंडे यांचे राजकीय कारकीर्द पणाला लागली आहे. त्यांचे राजकारणातले भविष्य तूर्तास तरी अंधारलेले आहे. हत्याकांडातले आरोपी राष्ट्रवादी काँग्रेसच्या संघटनेचे पदाधिकारी होते. विष्णू चाटे हा तालुकाध्यक्ष होता. या खुनाचा सूत्रधार असलेला वाल्मीक कराड. त्याच्यावर अनेक गुन्हे दाखल होते, असे असतानाही तो धनंजय मुंडे यांचा खास माणूस होता. विशेष म्हणजे धनंजय मुंडे यांच्या शिफारसीवरून वाल्मीक कराड याची लाडकी बहीण योजनेच्या परळी मतदारसंघाच्या समितीच्या

अध्यक्षपदी नियुक्ती करण्यात आली होती. हे सारे संबंध पाहता धनंजय मुंडे यांची राजकीय वाटचाल अत्यंत कठीण आहे. आमदार सुरेश धस आणि मराठा आरक्षणाचे नेते मनोज जरांगे यांनी त्यांच्याविरोधात जोरदार मोट बांधलीय. मनोज जरांगे यांनी तर त्यांच्यावर राजकीय बहिष्कार टाकण्याचे आव्हान समाजाला केले आहे.

आमदारकीचे काय होणार ?

धनंजय मुंडे यांना सहआरोपी करण्याची मागणी होते आहे. मात्र, तसे पुढे होणार का, हे पाहणे लागेल. तसे झाले तरीही धनंजय मुंडे यांची आमदारकी तातडीने रद्द होणार नाही. कारण नुसते सहआरोपी करूनही भागणार नाही. त्यात धनंजय मुंडे यांचा सहभाग सिद्ध व्हावा लागेल. कोर्टात शिक्षा झाली, तर त्यांची आमदारकी रद्द होऊ शकते. मात्र, हा खटला कधीपर्यंत चालणार, पुढे तपास कसा होणार आणि आरोपीमध्ये आणखी काही नावे येणार का, हे सारे पाहणे लागेल. मात्र, याउपरही मुख्यमंत्री आणि उपमुख्यमंत्री यांनी त्यांना आमदारकीचा राजीनामा द्यायला सांगितला आणि त्यांनी तो दिला, तर हे होऊ शकते. पण हे इतक्या सहज होईल, असे वाटत नाही.

कायदा काय सांगतो ?

सर्वोच्च न्यायालयाच्या

दिशानिर्देशानुसार जर एखादा लोकप्रतिनिधी फौजदारी प्रकरणात दोषी ठरला गेला. त्याला किमान दोन वर्षांची शिक्षा झाली, तर त्या लोकप्रतिनिधीला कोणतेही सार्वजनिक पद भूषविता येत नाही. तो निवडणूक लढवण्यासही अपात्र ठरतो. राज्यघटनेतील अनुच्छेद १९२ नुसार राज्य सरकारचा विधी व न्याय विभाग ही माहिती राज्यपालांना पाठवतो. ते त्यावर केंद्रीय निवडणूक आयोगाचा सल्ला घेतात.

महाराष्ट्रातले पहिले प्रकरण

फौजदारी स्वरूपाच्या गुन्हांमुळे आमदारकी रद्द होण्याचे महाराष्ट्रातील पहिलेच प्रकरण आहे काँग्रेसने सुनील केदार यांचे. नागपूर जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकेतील १५० कोटी रुपयांच्या रोखे घोटाळ्यात त्यांना पाच वर्षांच्या कारावासाची शिक्षा झाली. त्यामुळे त्यांची आमदारकी रद्द करण्यात आली. ते काँग्रेसचे सावनेरचे आमदार होते. काही काळ त्यांनी मंत्रीपदही भूषवले होते. केदार यांना जिल्हा सत्र न्यायालयाने पाच वर्षांची कारावासाची शिक्षा सुनावली होती. लोकप्रतिनिधित्व कायद्यातील कलम १४१ (१) (ई) नुसार दोन वर्षांपेक्षा जास्त शिक्षा झाल्याच्या लोकप्रतिनिधीचे सदस्यत्व रद्द होते. त्यानुसार केदार यांची आमदारकी रद्द करण्यात आली होती, तशी अधिसूचना विधिमंडळ सचिवालयाने काढली होती. केदार यांना शिक्षा सुनावण्यात आलेल्या २२ डिसेंबर या तारखेपासून ही आमदारकी रद्द केली होती.

सुत्रधारांवर

कारवाई करावी

सुप्रिया सुळे यांची मागणी

मुंबई : राष्ट्रवादी काँग्रेस शरद पवार गटाच्या खासदार सुप्रिया सुळे म्हणाल्या की, वृत्तवाहिन्यांनी स्व. संतोष देशमुख यांना मारहाण होत असतानाचे फोटो प्रसारीत केले आहेत.

हे फोटो पाहताना कोणत्याही संवेदनशील माणसाचा संताप झाल्याशिवाय राहणार नाही. हे फोटो पाहताना किती क्रूरपणे ही हत्या झाली असावी याचा अंदाज येतो.

ही घटना आणि त्यातील क्रौर्य प्रचंड अस्वस्थ करणारे आणि माणुसकीला काळीमा फासणारे आहे. याप्रकरणी ज्या शक्तींचा वारंवार उल्लेख होत आहे त्या शक्तींवर कारवाई झालीच पाहिजे. उभा महाराष्ट्र आज देशमुख कुटुंबीयांच्या न्याय्य मागणीच्या मागे ठामपणे उभा आहे. स्व संतोष देशमुख यांना न्याय मिळालाच पाहिजे ही आमची भूमिका आहे.

मुख्यमंत्री महोदयांनी जनभावना लक्षात घेऊन जनतेला आश्वासन देण्याची आवश्यकता आहे. त्यांना माझी नम्र विनंती आहे की कृपया आपण या घटनेशी संबंधित प्रत्येक निवडणूक देशभरातील सर्व राज्यातील सर्वात लहान वयातील राज्य सचिव म्हणून डॉ. नवले यांनी मान पटकवला आहे. मार्क्सवादी कम्युनिस्ट पक्षाचे महाराष्ट्र राज्य अधिवेशन नुकतेच पार पडले, तीन दिवसीय अधिवेशनात

देर आयेँ दुरुरस्त आयेँ.... पंकजा मुंडेनी केले धनंजय मुंडेच्या राजीनाम्याचे स्वागत

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. १२ : भाजप नेत्या आणि पर्यावरण मंत्री पंकजा मुंडे यांनी धनंजय मुंडेच्या राजीनाम्याचे स्वागत केले आहे. धनंजय मुंडेचा राजीनामा फार आधीच व्हायला हवा होता. धनंजयने देखील आधीच राजीनामा द्यायला पाहिजे होता, असे त्या म्हणाल्या. धनंजय मुंडेचा राजीनामा घेणाऱ्यांनी आधी घेतला असता, तर त्याला गरिमामय एक मार्ग मिळाला असता. खुर्चीवर बसून विचार करताना राज्याच्या प्रत्येकाच्या सारख्याचा विचार केला पाहिजे. संतोष देशमुखांच्या जीवाच्या, परिवाराच्या वेदनांपुढे हा निर्णय मोठा नाही. देर आए दुरस्त आए, अशी प्रतिक्रिया पंकजा मुंडे यांनी दिली.

ते व्हिडिओ बघायची माझी हिंमत झाली नाही

मी पंकजा गोपीनाथ मुंडे आहे. त्यामुळे मी या विषयावर व्यक्त होणे आपल्याला अपेक्षा आहे. त्याप्रमाणे

मी व्यक्त होत आहे. हा विषय माणुसकीच्या दृष्टीने महत्त्वाचा आहे. संतोष देशमुखांना मारण्याच्या संदर्भातले काही व्हिडिओ सोशल मीडियावर व्हायरल झाले. मला त्याविषयी माहिती नाही. पण इन्स्टाग्रामवर एक पोस्ट पाहिली. तेव्हा ते व्हिडिओ उघडायची किंवा बघायची माझी हिंमत झाली नाही. ज्यांनी संतोष देशमुखांना जेवढ्या अमानुषपणे मारले आणि मारहाण करून व्हिडिओ केला. त्यांच्यामध्ये जेवढी निर्मुन्यता आहे किंवा व्हिडिओचा काही तरी वापर करायचा, असा कुणी प्रयत्न करत असेल, त्याच्यामध्ये देखील जी निर्मुन्यता आहे, ती माझ्यामध्ये नाही. ते बघण्याची माझी हिंमत नाही, असे पंकजा मुंडे म्हणाल्या.

संतोष देशमुखांच्या हत्येनंतर मी पहिल्यांदा मुख्यमंत्र्यांना पत्र दिले होते, ज्या मुलांनी ही हत्या केली, त्या मुलांमुळे समस्त राज्यातील समाज, ज्यांचा काहीही दोष नाही. तो सुद्धा

मान खाली घालून गंभीरपणे वाकत आहे. खरे तर त्या समाजाची मुले आणि ज्याची इतकी निर्घृण हत्या झाली, तो समाज एका आक्रोशात वाकत आहे.

समाज आणि जात याच्यावर बोलायची गरज नाही. पण आता परिस्थितीच अशी आहे. प्रत्येक गोष्ट जातीयवर जाते. गुन्हेगाराला कुठलीही जात नसते. कुणाला निर्दयीपणे संपवणाऱ्याला कुठलीही जात नसते.

त्याच्यावर निर्णय घेणाऱ्या राज्यकर्त्यांना सुद्धा जात नसली पाहिजे, असे पंकजा मुंडे म्हणाल्या. धनंजय मुंडेच्या राजीनाम्याचे मी स्वागत करते. हा राजीनामा फार आधी व्हायला पाहिजे होता. या राजीनाम्यापेक्षा शपथच व्हायला नको होती. तर या सगळ्या गोष्टींना कदाचित सामोरे जावे लागले नसते. राजीनामा घेणाऱ्यांनी सुद्धा आधी घ्यायला पाहिजे होता. धनंजयने सुद्धा आधी घ्यायला पाहिजे होता. या सगळ्या वेदनांपासून कदाचित गरिमामय त्याला मार्ग मिळाला असता.

मी त्याची बहीण असले, तरी आम्ही वेगवेगळ्या पक्षात काम केले होते. त्या पक्षाच्या परिवाराच्या, त्याच्या जिवाच्या वेदनांपुढे धनंजय मुंडेचा राजीनामा काहीही मोठा निर्णय नाही. धनंजय मुंडेनी जो निर्णय घेतला, ते योग्यच केले आहे. मला वाटते देर आयेँ दुरस्त आयेँ, असे मत पंकजा मुंडे यांनी व्यक्त केले.

ही सर्व नैतिकतेची हत्या विजय वडेटीवारांची महायुतीवर टीका

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. १२ : बीड प्रकरणातील हैवानांचे हे फोटो व्हिडिओ मागील २ महिन्यांपासून राज्याचे गृहमंत्री, उपमुख्यमंत्री यांच्याकडे होते. आणि तरीही धनंजय मुंडे यांचा राजीनामा न घेता नैतिकतेची हत्या तुम्ही केली, असे म्हणत काँग्रेसचे नेते विजय वडेटीवार यांनी सरकारवर टीका केली आहे.

विजय वडेटीवार पुढे बोलताना म्हणाले की, पोलिस स्टेशनमधील सीसीटीव्ही बंद करून वाल्मीक कराडला पोलिस कोठडीत सर्व पंचतारांकित सुविधा दिल्या जात आहे. कारण ते मंत्री धनंजय मुंडे यांचे खासमखास असून त्यांच्याशिवाय मुंडेचे पान हालत नाही.

विजय वडेटीवार यांनी ट्रिट केले आहे की, बीड प्रकरणातील हैवानांचे हे फोटो व्हिडिओ मागील २ महिन्यांपासून राज्याचे गृहमंत्री, उपमुख्यमंत्री यांच्याकडे होते.

आणि तरीही धनंजय मुंडे यांचा राजीनामा न घेता नैतिकतेची हत्या तुम्ही केली ! पोलिस स्टेशन मधील सीसीटीव्ही बंद करून वाल्मीक कराडला पोलिस कोठडीत सर्व पंचतारांकित सुविधा दिल्या.

विजय वडेटीवार पुढे बोलताना म्हणाले की, हे सगळं का ? तर महायुतीतील मंत्री धनंजय मुंडे यांचा खासमखास आणि त्याच्याशिवाय या मंत्र्याचा पान ही हलत नाही म्हणून हैवान वाल्मीक कराड आणि त्याच्या साथीदारांचे लाड गृहमंत्री, उपमुख्यमंत्री आणि पोलिसांनी पोसले.

संपूर्ण महाराष्ट्राला चीड येईल असे संतोष देशमुख यांच्या हत्येचे फोटो आता महाराष्ट्रपुढे आले आहे. पण धनंजय मुंडेचा राजीनामा घेण्याची हिंमत अजूनही या सरकारने दाखवली नाही. राजीनाम्याला खूप उशीर झाला, आता तरी मुख्यमंत्री आणि उपमुख्यमंत्र्यांनी राजीनामा घ्यावा, अशी मागणी केली आहे.

मार्क्सवादी कम्युनिस्ट पक्षाच्या महाराष्ट्र राज्य सचिवपदी शेतकरी नेते डॉ. अजित नवले यांची निवड

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. १२ : मार्क्सवादी कम्युनिस्ट पक्षाच्या महाराष्ट्र प्रांताच्या राज्य सचिवपदी शेतकरी नेते डॉ. अजित नवले यांची निवड करण्यात आली. डॉ. नवले यांची नवीन राज्य सचिव म्हणून एकमताने निवड करण्यात आली. कम्युनिस्ट पक्षाच्या देशभरातील सर्व राज्यातील सर्वात लहान वयातील राज्य सचिव म्हणून डॉ. नवले यांनी मान पटकवला आहे. मार्क्सवादी कम्युनिस्ट पक्षाचे महाराष्ट्र राज्य अधिवेशन नुकतेच पार पडले, तीन दिवसीय अधिवेशनात

राज्यभरातून आलेले ३३७ प्रतिनिधी उपस्थित होते.

यावेळी सामाजिक राजकीय ८ ठराव मांडण्यात आले, जे एकमताने पारित करण्यात आले. मुख्य राजकीय आणि संघटनात्मक अहवाल राज्य सचिव डॉ. उदय नारकर यांनी मंडला. या अहवालावरील चर्चेत ५४ प्रतिनिधींनी भाग घेतला, यात १४ महिला होत्या. डॉ. उदय नारकर यांच्या उत्तरानंतर अहवाल एकमताने मंजूर झाला.

या अधिवेशनात ५० सदस्यांची नवीन राज्य कमिटी आणि १५

सदस्यांचे राज्य सचिव मंडळ निवडण्यात आले.

मार्क्सवादी कम्युनिस्ट पक्षाच्या महाराष्ट्र प्रांताच्या राज्य सचिवपदी शेतकरी नेते डॉ. अजित नवले यांची निवड करण्यात आली.

डॉ. नवले यांची नवीन राज्य सचिव म्हणून एकमताने निवड करण्यात आली असून कम्युनिस्ट पक्षाच्या देशभरातील सर्व राज्यातील सर्वात लहान वयातील राज्य सचिव म्हणून डॉ. नवले यांनी मान पटकवला आहे.

बुद्धगया टेम्पल मॅनेजमेंट कमिटी अॅक्ट रद्द करा

भाजपा एससी मोर्चाचे जिल्हाधिकारी मार्फत राष्ट्रपती व पंतप्रधानांना निवेदन

■ महासागर प्रतिनिधी, अमरावती, दि. ४ : महाबोधी बुद्ध विहाराचे व्यवस्थापन बौद्ध समुदायांच्या ताब्यात देण्यात यावे यासाठी देश विदेशातील बौद्ध भिक्षू आणि बौद्ध भिक्षुनी यांनी १२ फेब्रुवारी पासून महाबोधी बुद्ध विहार या ठिकाणी आमरण आंदोलनासाठी बसलेले आहेत बौद्ध विहार बौद्ध समुदायांच्या ताब्यात देण्यात यावे हा केवळ धार्मिक मुद्दा नाही तर हा मुद्दा बुद्धांच्या आत्म सन्मानाचा आहे अस्तित्वाचा आहे अधिकाराचा आहे आणि मानसन्मानाचा मुद्दा आहे असे कथन राष्ट्रपती आणि पंतप्रधान यांना दिलेल्या लेखी निवेदनामधून भारतीय जनता पार्टी अनुसूचित जाती मोर्चाचे सरचिटणीस संजय आठवले यांनी केले. जिल्हाधिकारी अमरावती यांच्यामार्फत राष्ट्रपती आणि पंतप्रधान यांना भाजपा शहर संघटक गजानन देशमुख भाजपा भाजपा मोर्चा अध्यक्ष मिलिंद बांबल डॉ. धनराज चक्रे, मनोहर बारसे, सचिन पाटील सरचिटणीस संजय आठवले राजेंद्र तांबेकर वैशाली प्रधान, सरला गडगिल लता खेडकर विशाल डोके नागेंद्र तांबडे यांच्या

नेतृत्वात निवेदन देण्यात आले. बौद्धांची संस्कृती व वारसा आणि ओळख अबाधित ठेवण्यासाठी बौद्ध भिक्षू आणि बौद्ध भिक्षुनी यांनी महाबोधी विहाराचे आंदोलन सुरू केले आहे. या आंदोलनादरम्यान स्थानिक राजकीय नेते मंडळी राजकीय हस्तक्षेप करीत असल्याचे आंदोलनकर्त्यांच्या निदर्शनास आले आहे.

स्थानिक नेत्यांचा राजकीय हस्तक्षेप तात्काळ थांबविण्यात यावा आणि याकडे राष्ट्रपती प्रेषीदी मुर्मू यांनी लक्ष केंद्रित करून महाबोधी बुद्ध विहार बौद्धांच्या ताब्यात देण्यात यावे अशी मागणी निवेदनातून करण्यात आली आहे. बोधगया टेम्पल मॅनेजमेंट कमिटी १९४९ च्या

संविधानिक आणि आंतरराष्ट्रीय सांस्कृतिक कायद्यानुसार बौद्धांच्या ताब्यात महाबोधी विहार देण्यात यावे आणि हा कायदा रद्द करण्यात यावा अशी मागणी करण्यात आली आहे. बौद्ध धर्माची खरी ओळख भगवान बुद्ध आणि सम्राट अशोक हेच आहेत भारत देशाचे चिन्ह सम्राट अशोकाचे चिन्ह आणि सम्राट अशोक बौद्ध अनुयायांसाठी पूजनीय आहेत त्यांचा मानसन्मान करणे प्रत्येक बुद्ध अनुयायी यांचे नैतिक जबाबदारी आहे. महाबोधी बुद्ध विहार बुद्धांच्या ताब्यात भारत सरकारने बुद्धांच्या ताब्यात तात्काळ देण्यात यावे अशी मागणी भारतीय जनता पार्टी एससी मोर्चा शहर जिल्ह्याच्या वतीने करण्यात आली आहे.

धनंजय मुंडेची आमदारकी रद्द होईपर्यंत लढणार

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. ४ : धनंजय मुंडे यांची आमदारकी रद्द होईपर्यंत लढणार आहे, असे आव्हान अंजली दमानिया यांनी मुंडे यांना दिले. धनंजय मुंडे वैद्यकीय कारणाने राजीनामा दिल्याचे म्हणतात. त्यांना मन तरी आहे का, असा सवालही अंजली दमानिया यांनी केला. त्या धनंजय मुंडे यांच्या राजीनाम्यानंतर बोलत होत्या.

सरपंच संतोष देशमुख हत्याप्रकरणी अखेर धनंजय मुंडे यांची विकेट पडली. मात्र, त्यांनी केलेल्या ट्रिटवरूनही आता संताप व्यक्त होत आहे.

अंजली दमानिया यांनी यावरूनही त्यांना लक्ष्य केले. अंजली दमानिया आक्रमक झाल्यात. त्यांची आमदारकी रद्द होईपर्यंत आपला लढा सुरू राहील, असा निर्धार त्यांनी व्यक्त केला. सोबतच धनंजय मुंडे हे वैद्यकीय कारणाने राजीनामा दिल्याचे म्हणतात. मात्र, त्यांना

अंजली दमानिया कडाडल्या

मन तरी आहे का, असा सवालही त्यांनी केला. धनंजय मुंडेची आमदारकी रद्द होईपर्यंत मी लढत राहणार असून हीच माझी संतोष देशमुखांना आदरांजली असणार आहे, असे दमानिया म्हणाल्या. धनंजय मुंडे यांनी जितके लोकांना छळले, त्याचा हिशोब त्यांना मिळाला आहे. त्यांच्या पापाचा घडा भरलेला दिसतोय, अशी प्रतिक्रिया अंजली दमानिया यांनी धनंजय मुंडेच्या राजीनाम्यानंतर दिली.

जोपर्यंत धनंजय मुंडेसारखी माणसे राजकारणात बसली आहेत, तोपर्यंत असे कराड सगळीकडे मोकाट आहेत. ह्यांना आपल्याला घडा शिकवायचा आहे. वाल्मीक कराडला मिळणारी व्हीआयपी ट्रिटमेंट आधी बंद करा. त्याला जमिनीवरून मातीत झोपवा. त्याच्या हातात आणि पायात

बेड्या घाला. त्याला एका गुन्हेगारासारखे वागवा, अशी मागणी अंजली दमानिया यांनी केली.

अशी गुन्हेगारी प्रवृत्ती बीडमध्येच नाही, तर सगळीकडे आहे. जालन्यातूनही असाच प्रकार समोर आला आहे. पुण्यात कोयता गँग आहे. नाशिकमध्येही प्रकरणे घडत आहेत.

कारण राजकारणाचे गुन्हेगारीकरण झाले आहे. प्रत्येक राजकारण्याचे असे लोक असतात, जे सगळ्या यंत्रणेवर, पोलिसांवर कंट्रोल ठेवतात. जोपर्यंत प्रशासकीय अधिकारी स्वतः थोडी ताकद ठेवून मी करणार नाही, असे सांगत नाहीत तोपर्यंत हे चित्र बदलणार नाही, असे अंजली दमानिया म्हणाल्या.

अधिवेशन बंद पाडणार

अजित पवारांनी लोकप्रतिनिधी म्हणून वागावे. आरोपपत्र दाखल होईपर्यंत मुख्यमंत्री जे गृहमंत्री आहेत त्या देवेंद्र फडणवीसांना या फोटोबाबत, व्हिडिओबाबत माहिती नव्हते का? असा प्रश्न अंजली दमानिया यांनी उपस्थित केला. जर आज यांचा आता राजीनामा नाही आला, बडतर्फ केले गेले नाही..

तर संपूर्ण महाराष्ट्रात जे जे लढले आणि जे सामान्य लोक लढले त्या सगळ्यांना मी हात जोडून निवेदन करते की उद्या सकाळी आपण अधिवेशनावर पोहोचायचे आणि यांचा अधिवेशन बंद पाडायचा, असे अंजली दमानिया म्हणाल्या.

करतात, त्याला न्याय म्हणत नाहीत, अशी टीका संजय राजूत यांनी केली. देवेंद्र फडणवीस यांना जर न्याय करायचा असेल तर कलंकित मंत्र्यांना त्यांनी ताबडतोब मंत्रीमंडळातून बाहेरचा रस्त दाखवायला हवा, जे भ्रष्टाचारी आहेत त्यांना बाहेर काढायला पाहिजे आणि या राज्यात इतर कोणीही कायद्याचा गैरवापर करू नये, याचीसुद्धा त्यांनी काळजी घ्यायला हवी, अशा शब्दांत संजय राजूत यांनी सुनावले.

महासागर

अकोला

●बुधवार,दि.५ मार्च २०२५

पान
3

भारक्षमतेहून अधिक वाहतूक करणाऱ्या वाहनांवर ‘आरटीओ’ची कारवाई

■अकोला,दि.४ (प्रतिनिधी):
भारक्षमतेहून अधिक माल वाहून नेणा-या मालमोटारी व जड वाहनांविरुद्ध प्रादेशिक परिवहन अधिकारी कार्यालयाकडून मोहिम अकोल्याचा जि.प.आरोग्य विभाग गतवर्षी ७ वेळा प्रथम क्रमांकावर राहिला आहे. राष्ट्रीय आरोग्य कार्यक्रमातील निर्देशांकानुसार डिसेंबर २०२४ चे गुणानुक्रम राज्य स्तरावरून काढण्यात आले. त्यात अकोला जि. प. आरोग्य विभागाने प्रथम क्रमांक मिळविला आहे. जिल्ह्याने एप्रिल ते डिसेंबर २०२४ या ९ महिन्यांच्या कालावधीत तब्बल साठवेळा राज्यात प्रथम क्रमांक मिळविला आहे.

राष्ट्रीय कार्यक्रमात जि.प.आरोग्य विभाग राज्यात आघाडीवर

राष्ट्रीय आरोग्य कार्यक्रमातील निर्देशांकानुसार महाराष्ट्रातील जिल्ह्यांचा गुणानुक्रम ठरविण्यात येतो. त्यात अकोल्याचा जि.प.आरोग्य विभाग गतवर्षी ७ वेळा प्रथम क्रमांकावर राहिला आहे. राष्ट्रीय आरोग्य कार्यक्रमातील निर्देशांकानुसार डिसेंबर २०२४ चे गुणानुक्रम राज्य स्तरावरून काढण्यात आले. त्यात अकोला जि. प. आरोग्य विभागाने प्रथम क्रमांक मिळविला आहे. जिल्ह्याने एप्रिल ते डिसेंबर २०२४ या ९ महिन्यांच्या कालावधीत तब्बल साठवेळा राज्यात प्रथम क्रमांक मिळविला आहे.

राष्ट्रीय कार्यक्रमात महत्त्वाच्या काही आरोग्य निर्देशांकाद्वारे संपूर्ण राज्यातील जिल्हा आरोग्य अधिकारी ,जिल्हा शल्यचिकित्सक, महानगरपालिका कार्यक्षेत्रातील कामाचे राष्ट्रीयकार्यक्रम तालत लसीकरण, माता बाल संगोपन, आरसीएच पोर्टल ,आयडीएसपी, एनसीडी ,कुटुंब कल्याण कार्यक्रम ,क्षयरोग नियंत्रण

अकोल्यात शिवसेना ठाकरे गट आणि समाजवादी पार्टीचे कार्यकर्ते आमने-सामने

■अकोला,दि.४ (प्रतिनिधी):
नेहमीच वादग्रस्त विधानामुळे चर्चेत राहणाऱ्या समाजवादी पक्षाचे आमदार अबु आझमी यांना औरंगजेबांचे समर्थन करणे चांगलंच भोवले आहे. औरंगजेब हा उत्तम प्रशासक होता, असं वादग्रस्त विधान सम जवादी पक्षाचे आमदार अबू आझमी यांनी सोमवारी विधिमंडळ परिसरात केले होत. त्यांच्या या वक्तव्याने नवा वाद निर्माण झाला आहे. दरम्यान अबू आझमी यांच्या या वक्तव्यानंतर राज्यात ठिकठिकाणी आंदोलन करण्यात येत आहे. अकोल्यातही ठाकरेच्या शिवसेनेकडून अबू आझमी यांच्या विरोधात शेण फेकी आंदोलन करण्यात आले.यावेळी अबू आझमी यांच्या फोटोला शेण फासत प्रचंड घोषणाबाजी करण्यात आली. यावेळी अबू आझमींनी आमदारांकीचा राजीनामा द्यावा, अशी मागणी संतस शिवसैनिकांनी केली आहे. मात्र हे आंदोलन सुरू असताना समाजवादी पक्षाचे काही कार्यकर्ते या ठिकाणी दाखल झाले आणि त्यांनी या आंदोलनाला विरोध करत अबू आझमी यांचा फोटो खाली काढण्याचा प्रयत्न केला.

प्रा गजानन ऐगावकर यांचे निधन

■अकोला येथील बेरार जनरल एन्जुकेशन सोसायटी संचालित श्री नथमल गोयनका विधी महाविद्यालयाचे प्राचार्य प्रा. गजानन विष्णू ऐगावकर यांचे दि ४ मार्च रोजी अल्पश्रा आजाराने दुःखद निधन झाले. ते ५५ वर्षांचे होते. त्यांच्या पश्चात पत्नी, एक पुत्र, एक कन्या आणि मोठा आस परिवार आहे. त्यांच्या पार्थिवावर उमरी येथील मोक्षधाम येथे अंतिम संस्कार करण्यात आला.त्यांच्या दुःखद निधनाने सर्वत्र हळहळ व्यक्त होत आहे.

झालेला एकूण १० लक्ष रु महसूल शासनास जमा करण्यात आला आहे. प्रादेशिक परिवहन अधिकारी रवींद्र भुयार यांच्या मार्गदर्शनात मोहिमेत आले मोटार वाहन निरीक्षक, सहायक मोटार वाहन निरीक्षक, वाहनचालक यांचा सक्रिय सहभाग आहे. मोहिमेसाठी ४ कोटी रु लक्षांक असून, फेब्रुवारीपर्यंत ६० टक्के पूर्तता झाली आहे. सर्व वाहनधारकांनी आपली सर्व कागदपत्रे अद्ययावत ठेवावी. वाहने चालविताना मोटार वाहन कायद्याचे

पालन करावे. वाहनात क्षमतेपेक्षा जास्त वजनाचा माल भरूनये. वाहन तपासणीदरम्यान विभागाच्या नावावर वाहनधारकांनी वेटीस धरून गैरफायदा घेणा-या व्यक्तींच्या विरोधात कार्यालयात तत्काळ तक्रार दाखल करावी. वाहनचालक, मालक यांनी असामाजिक घटकांच्या कोणत्याही अपिम घाला बळी पडू नये. वाहन तपासणी मोहिम पश्चिम व-हाडातील अकोला, वाशिम व बुलडाणा या तिन्ही जिल्ह्यात राबविण्यात येत असल्याचे श्री. भुयार यांनी सांगितले.

भारतीय बौद्ध महासभेचा जिल्हाधिकारी कार्यालयावर मोर्चा

अकोला:महाबोधीमहाविहारचेप्रशासन,व्यवस्थापनबौद्ध समाजाला सोपवा तसेच बोधगया मंदिर अधिनियम रद्द करा या प्रमुख मागणी साठी भारतीय बौद्ध महासभा अकोला जिल्ह्याच्या वतीने जिल्हाधिकारी कार्यालयावर मंगळवारी दुपारी मोर्चा काढण्यात आला. मोर्चा मध्ये समाजबांधव, महिला मोठ्या संख्येने सहभागी झाल्या होत्या. तथागत भगवान बुद्धाचे ज्ञानप्राप्ती स्थळ आणि जगातील बौद्ध धर्माचे पवित्र स्थान महाबोधी महाविहार (बोधगया, बिहार) चे नियंत्रण बौद्धांना सोपवा, बोधगया मंदिर अधिनियम (.ऊ. . १९४९) रद्द करण्यासाठी ऑल इंडिया बौद्ध फोरम, दि बुद्धिस्ट सोसायटी ऑफ इंडिया, समता सैनिक दल एवम समाजातील संघटनांनी पाठग्या येथे १७/०९/२०२४ आंदोलन सुरु केले आहे. त्या आंदोलनाला पाठिंबा तसेच मागणी मान्य करण्यात आली. त्यानुसार आरोग्य सेवक, आजार यांच्या कामात सुधारणा आदी कामे साध्य झाली. कार्यात अतिरिक्त जिल्हा आरोग्य अधिकारी डॉ. शशीकांत पवार, माता बाल संगोपन अधिकारी डॉ. विनोद करंजीकर, तालुका आरोग्य अधिकारी ,वैद्यकीय अधिकारी ,सर्व आरोग्य कर्मचारी, आशा स्वयंसेविका यांचा सहभाग आहे.

भीता हा सर्वांत मोठा आजार आहे :तोडकर

■अकोला,दि.४ (प्रतिनिधी):
समाजात भीती घालणारे लोक भरपूर भेटतील, पण धाडस शिकविणारे लोक कमी भेटतील. भीती हा सर्वांत मोठा आजार आहे, धाडस हा उपाय आहे. डोक्यात आलेला आजार हा शरीरात उतरतो, त्यामुळे डोक्यात आजारांची गाठ बांधू नका, यासोबत दैनंदिन जीवनात नागरिकांना भेडसावणाऱ्या समस्या, आजार यावर तात्काळ करता येणारे उपाय घरीच करावेत असे प्रतिपादन राष्ट्रीय पारितोषीक विजेते सुप्रसिद्ध निसर्गीपचार तज्ञ स्वागत तोडकर यांनी केले. दि बेरार जनरल एन्जुकेशन सोसायटी अकोला, राजीविन सोलर यांच्या संयुक्त विद्यमाने रविवार २ मार्च रोजी श्री राधाकिसन लक्ष्मीनारायण तोषीवाल विज्ञान महाविद्यालय येथे जाहीर व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. यावेळी ते औषधाविना आरोग्य या

आपातापा येथे धाडसी चोरी! १३ किंटल तूर लंपास; चोरट्यांनी घराबाहेरून दरवाजा बंद करून केली चोरी

■बोरागांवमंजु दि.४ (प्रतिनिधी):
अज्ञात चोरट्यांनी शेतकऱ्यांच्या घराच्या पोर्चमधून १३ किंटल तूर लंपास करत मोठी चोरी केली आहे. विशेष म्हणजे, चोरी करण्यापूर्वी चोरट्यांनी घरातील मंडळी बाहेर पडू नयेत म्हणून मुख्य दरवाजाला बाहेरून कडी लावली, आणि नंतर चोरीचा डाव साधला. या घटनेत शेतकऱ्याचे सुमारे ९१ हजार रुपयांचे नुकसान झाले असून, परिसरात भीतीचे वातावरण निर्माण झाले आहे.ही घटना ३ मार्च रोजी मध्यरात्री ३ ते ४ वाजेदरम्यान घडली. प्रमोद बोपटे यांच्या घराच्या पोर्चमधे २० कट्टे तूर साठवले होते. मात्र, अज्ञात चोरट्यांनी घरातील लोक बाहेर पडू नयेत म्हणून मुख्य दरवाजाला बाहेरून कडी लावली आणि तुरीसह दोन पिवळ्या रंगाचे तळवही (तागारीसारखे साधन) देखील लंपास केले. या घटनेनंतर प्रमोद बोपटे यांनी बोरागाव मंजू पोलीस ठाण्यात तक्रार दाखल केली.

पोलिसांनी अज्ञात आरोपींविरोधात गुन्हा दाखल करून घटनास्थळी पंचनामा केला आहे. तसेच, परिसरातील सीसीटीव्ही फुटेज तपासण्याचे काम सुरू आहे. आपातापा हे अकोला-अमरावती मार्गावर वसलेले असून, हा मार्ग मोठ्या वाहतुकीचा आहे. रात्रभर ट्रक, वाहने आणि प्रवाशांची मोठी वर्दळ असते. अशा गजबजलेल्या महामार्गावर घराला बाहेरून कडी लावून

चोरी करणे म्हणजे चोरेटें निर्भय झाले आहेत, असे स्पष्ट होते.शेतकरी दिवसरात्र मेहनत करून पीक घेतात, मात्र काही क्षणांतच चोरट्यांकडून लुटले जातात. या प्रकारामुळे शेतकऱ्यांमध्ये मोठा संताप असून, महामार्गावर पोलिसांनी गस्त वाढवावी, रात्री नाकाबंदी करावी आणि चोरट्यांना त्वरित अटक करावी, अशी मागणी होत आहे.

लाईनमन हा महावितरणचा आधारस्तंभ : मुख्य अभियंता राजेश नाईक

वीज यंत्रणेवर काम करतांना सुरक्षा साधनांचा वापर करावा

■अकोला,दि.४ (प्रतिनिधी):
जनसामान्यांना लाईनमन म्हणून परिचित असणारा महावितरणचा जनमित्र हा महावितरण व्यवस्थेमधील अत्यंत महत्त्वाचा घटक आहे. तथापि विजेसारख्या अत्यंत जोखीम असलेल्या क्षेत्रात अनावधानाने झालेली चुकही क्षम्य नसते,त्यामुळे परिमंडलातील सर्व जनमित्रांनी तसेच बाह्यस्त्रोत कर्मचारांणी सुरक्षा साधनाशिवाय वीज यंत्रणेवर काम करू नये असे भावनिक आवाहन मुख्य अभियंता राजेश नाईक यांनी केले.

लाईनमनबद्दल कृतज्ञता व्यक्त करण्यासाठी ४ मार्च हा परिमंडलात 'लाईनमन दिवस' म्हणून उत्साहात साजरा करण्यात आला.त्यानिमित्त आयोजित कार्यक्रमात ते बोलत होते. अकोला शहर विभागाच्या

वतीने आयोजित या कार्यक्रमात अधीक्षक अभियंता अजितपालसिंह दिनोरे,यामिनी पिंपळे,सहाय्यक महाव्यवस्थापक मनिसकुमार भोपळे,उपमुख्य औद्योगिक संबंध अधिकारी अरुण शेलकर,नितिन मेश्राम,वरीष्ठ तंत्रज्ञ चंदना देशमुख यांची प्रमुख उपस्थिती होती. यावेळी मुख्य अभियंता म्हणाले की, विजेमुळे देशाच्या विकासाच्या चाकाला गती मिळाली,आणि त्या चाकाला अत्यंत खडतर परिस्थिती वीज पुरवठा सुरळीत ठेवण्याचे काम लाईनमन करीत असतात. एवढेच नाही तर दर्याखोऱ्यातून त्या शेवटच्या घरांनाही सुरळीत वीज पुरवठा देण्याचे काम लाईनमन करीत असतो. लाईनमनच्या एकंदरीत कामाची दखल घेत शासनाकडून लाईनमन दिवस साजरा करून लाईनमनप्रती कृतज्ञता व्यक्त करण्यात येत

आहे, ही महावितरणसाठी आणि जनमित्रांसाठी अत्यंत आनंदाची आणि गौरवास्पद बाब असल्याचे यावेळी त्यांनी सांगितले. अधीक्षक अभियंता अजितपालसिंह दिनोरे म्हणाले की, २४ तास ऑन ड्युटी असलेला महावितरणच्या लाईनमनचे काम हे मानवी ह्रदयासारखे निरंतर चालणारे आहे. लाईनमन दिनानिमित्त अकोट आणि अकोला ग्रामीण विभागातही विविध उपक्रमाचे आयोजन करून लाईनमन दिवस साजरा करून जिल्ह्यात सर्व लाईनमन म्हणजेच जनमित्रांचा गौरव करण्यात आला.

अकोला जिल्हा आरोग्य अधिकारी डॉ. बळीराम गाढवे यांच्या प्रयत्नाने आरोग्य सेवेत राज्यात पटकावला पुन्हा पहिला क्रमांक

■अकोला,दि.४ (प्रतिनिधी):
जिल्हा आरोग्य विभाग रुग्ण सेवेत प्रथम क्रमांकावर आणण्यासाठी जिल्हा परिषद आरोग्य अधिकारी अकोला डॉक्टर बळीराम गाढवे यांनी केलेल्या उल्लेखनीय कार्याबद्दल त्यांचा महाराष्ट्र राज्य नर्सेस व आरोग्य कर्मचारी संघटनेच्या वतीने जिल्हा आरोग्य अधिकारी कार्यालय अकोला येथे सत्कार करण्यात आला.

राष्ट्रीय आरोग्य कार्यक्रमातील निर्देशांकांवर आधारित डिसेंबर महिन्यातील जिल्हा आरोग्य अधिकारी व जिल्हा शल्य चिकित्सकाच्या संवर्गाच्या रँकिंगची घोषणा २३/२/२०२५रोजी राज्यातील आरोग्य विभागा तर्फे घोषणा करण्यात आली. यात जिल्हा आरोग्य अधिकारी रँकिंग मध्ये ग्राम णिण भागातील कामगिरीत अकोला जिल्हा राज्यात अव्वल ठरला आहे.

अकोला जिल्हा नऊ महिन्यात सात वेळा तब्बल पहिला क्रमांक पटकाविला आहे एक वेळा दोन दुसरा क्रमांक एक वेळा पाचवा क्रमांक ४२ आरोग्य सेवा भरती रँकिंग अकोला जिल्ह्यांनी संपूर्ण

महाराष्ट्रात ३६ जिल्हा मधून पहिला क्रमांक पटकावलेला आहे एप्रिल पासून तर मार्चपर्यंत प्रत्येक महिन्याचे प्रोग्रेसिव्ह कामाचे आकडेवारी इंडिकेटर नुसार मार्क ठरलेले असतात व महाराष्ट्रातील पूर्ण ३६ जिल्ह्यांपैकी एकूण ४२ आरोग्यसेवा मूल्यांवर विशेषतः संस्थात्मक प्रसूती अकोला जिल्ह्यातील ३३ प्राथमिक आरोग्य केंद्रांपैकी एकही प्राथमिक आरोग्य केंद्र निरंक नाही प्रत्येक प्राथमिक आरोग्य केंद्रात प्रसूती होऊन जिल्हा स्त्री रुग्णालयाचा बोजा अकोला जिल्हा परिषद प्रशासनाने कमी केलेला आहे व संस्थात्मक प्रसूतीचे कार्य उल्लेखनीय आहे जिल्हा आरोग्य अधिकारी डॉ. बळीराम गाढवे यांनी केलेल्या आरोग्य विषयक काम गिरीमुळे. अकोला जिल्हा परिषद आरोग्य विभागाची मान असून उंचावलेली आहे. जिल्हा आरोग्य अधिकारी डॉक्टर बळीराम गाढवे यांनी केलेल्या उत्कृष्ट कार्याबद्दल महाराष्ट्र राज्य नर्सेस व आरोग्य कर्मचारी संघटना अकोला या संघटनेच्या वतीने त्यांचा शाल श्रीफल व पुष्पगुच्छ देऊन सत्कार करण्यात आला.

पातुर पंचायत समितीला नवा गटविकास अधिकारी: राजेश खुमकर यांची नियुक्ती

■पातुर,दि.४ (प्रतिनिधी):
पंचायत समिती, जी गेल्या काही काळापासून आंदोलन, उपोषण आणि ठिय्या आंदोलनांसाठी चर्चेत होती, तिथे अखेर नवीन गटविकास अधिकारी (इज्ज) म्हणून राजेश खुमकर यांची नियुक्ती करण्यात आली आहे. अकोला जिल्हा परिषदेच्या मुख्य कार्यपालन अधिकारी वैष्णवी बी. यांनी ही नियुक्ती जाहीर केली आहे.

पातुर पंचायत समितीच्या तत्कालीन गटविकास अधिकारी सुनीता इंगळे या सध्या रजेवर गेल्या असल्याने, राजेश खुमकर यांना गटविकास अधिकारी म्हणून जबाबदारी सोपवण्यात आली. त्यांनी २७ फेब्रुवारी २०२५ रोजी अधिकृतरित्या पदभार स्वीकारला. राजेश खुमकर यांनी आपल्या नोकरीच्या कारकिर्दीत उल्लेखनीय कार्य केले आहे. याआधी त्यांनी पंचायत समिती अकोला आणि अकोट येथे कार्यभार सांभाळला

होता. तसेच, बाळापूर पंचायत समितीमध्ये गटविकास अधिकारी म्हणून त्यांनी प्रभावी कामगिरी केली आहे. त्यांच्या कार्यकाळात अनेक शाळा डिजिटल करण्यात आल्या.इतर शाळांना डिजिटल होण्यासाठी प्रोत्साहन दिले. वाडेगाव येथे स्वखर्चातून डिजिटल शाळा सुरू करण्याचा पुढाकार घेतला. राजेश खुमकर यांच्या नियुक्तीमुळे पातुर पंचायत समितीला त्यांच्या अनुभवाचा मोठा फायदा होण्याची शक्यता आहे. त्यांच्या प्रशासनातील कार्यक्षमतेमुळे

स्थानिक समस्या सोडवण्यासाठी आणि विकासकामे गतीने राबवण्यासाठी योगदान मिळणार आहे.

३ मार्च २०२५ रोजी पातुर पंचायत समितीत राजेश खुमकर यांनी पदभार स्वीकारल्यानंतर त्यांचे स्थानिक पदाधिकारी, अधिकारी, कर्मचारी, शेतकरी आणि ग्रामस्थांनी जल्लोषात स्वागत केले. पंचायत समितीच्या कार्यक्षेत्रात नव्या गटविकास अधिकार्यांकडून मोठ्या अपेक्षा व्यक्त केल्या जात आहेत. गटविकास अधिकारी म्हणून कार्यरत होताच, राजेश खुमकर यांनी पंचायत समितीच्या विविध विभाग प्रमुखांसोबत बैठक घेतली. या बैठकीत त्यांनी -स्थानिक पातळीवरील प्रलंबित विकासकामांचा आढावा घेतला. ग्रामविकास योजनांच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी संबंधित अधिकार्यांना सूचना दिल्या.

वास्तु हाऊसिंग फायनान्स कॉर्पोरेशन लि
युनिट २०३ आणि २०४, दुसरा मजला, ए विंग, नवभारत इस्टेट, झकेरिया बंदर रोड, शिवडी (पश्चिम), मुंबई ४०००९५, महाराष्ट्र.
CIN No.: U65922MH2005PLC272501

ताबा सूचना			
तूर, अघोस्वाक्षरीदार हे शिवयुटिलायझेशन अंतर्गत वास्तु हाऊसिंग फायनान्स कॉर्पोरेशन लिमिटेडचे अधिकृत अधिकारी आहेत आणि आर्थिक मालमत्तेची पुनर्तर्पणा आणि सुरक्षा व्याज कायदा, २००२ अंमलबजावणी आणि सुरक्षा हित (अंमलबजावणी) नियम २००३ च्या नियम ९ सूट वाचलेल्या कलम १३ (१२) अंतर्गत त्यांना प्रदान केलेल्या अधिकारांचा वापर करताना, खाली नमूद केलेल्या कर्जदारांना संबंधित नोटीसमध्ये नमूद केलेली रक्कम ही नोटीस मिळाल्यापासून ६० दिवसांच्या आत परत करण्याचे आवाहन करणारी डिमांड नोटीस जारी केली आहे. रकमेची परतफेड करण्याचा अग्रवाही झालेल्या कर्जदारांनी, खाली नमूद केलेल्या तारखेला नमूद केलेल्या नियमांच्या कलम १३(४) अंतर्गत मला दिलेल्या अधिकारांचा वापर करून खाली वर्णन केलेल्या मालमत्तेचा ताबा खाली स्वाक्षरीने घेतला आहे.			
कर्जदार आणि जामीनदार विविध: आणि सामान्यतः जनतेला याद्वारे सावध केले जाते की मालमत्तेचा व्यवहार करू नये आणि मालमत्तेची कोणतेही व्यवहार खाली नमूद केलेल्या रकमेसाठी वास्तु हाऊसिंग फायनान्स कॉर्पोरेशन लिमिटेड शाखेच्या शुल्क आणि त्यावरील व्याज, खर्च इ. च्या अधीन असतील.			
अ. क्र.	कर्जदाराचे नाव, सह-कर्जदार आणि लेन क्र.	डिमांड नोटीसची तारीख आणि रक्कम	मालमत्तेचे वर्णन
१.	प्रथिमा ओमप्रकाश दोडके, ओमप्रकाश वासुदेवराव दोडके, त्रिलेश ओमप्रकाश दोडके HL0000000111686	१७-फेब्रु-२४ १२७४५१९ रु रोजी १४-फेब्रुवारी-२४	मालमत्ता क्र.७८५, प्रभाग क्र.०४, गाव नं.८७, चीन्हा-वांदूर रेल्वे, प्रमाण-मांजरखेड, कसबा आणि तहसील वांदूर रेल्वे आणि जिल्हा-अमरावती, महाराष्ट्र, ४४४५०४, क्षेत्रफळ १४६.३० चौ. मीटर उत्तर: नीताबाई गुरुल्ले यांचे घर, दक्षिण: पिपराजीचे मंदिर, पूर्व: मुनारोड भाटिया आणि तहसपनराव नालखेड यांचे घर, पश्चिम: रस्ता
तारीख: ०५.०३.२०२५ विक्रम: अमरावती			वास्तु हाऊसिंग फायनान्स कॉर्पोरेशन लि अधिकृत अधिकारी

भारतात रंगीत दूरदर्शनचे जनक : वसंतराव साठे :

(वसंतराव साठेच्या १०० व्या जयंती प्रित्यर्थ विशेष)

भारतात दूरदर्शनचा प्रवास काळ्या-पांढऱ्या पडद्यावरून रंगीत दुनियेकडे नेण्याचे श्रेय माजी केंद्रीय मंत्री स्व. वसंतराव साठे यांना जाते. दूरदर्शनच्या इतिहासात त्यांचे नाव सुवर्णाक्षरांनी लिहिले गेले आहे, कारण त्यांच्या दूरदर्शी नेतृत्वामुळेच भारतीय नागरिकांना १९८२ मध्ये प्रथमच रंगीत टीव्हीचे दर्शन घडले. त्यांच्या जन्मशताब्दीनिमित्त त्यांच्या या ऐतिहासिक कार्याचा आढावा घेण्याचा हा एक नम्र प्रयत्न आहे.

वसंतराव साठे हे भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसचे प्रभावी नेते होते. त्यांच्या कारकिर्दीत त्यांनी अनेक महत्त्वाचे निर्णय घेतले, पण सर्वसामान्य लोकांच्या दृष्टीने सर्वात संस्मरणीय योगदान म्हणजे भारतात रंगीत दूरदर्शन सुरू करण्याचा त्यांचा महत्त्वाकांक्षी निर्णय. ते १९८० च्या दशकाच्या सुरुवातीला माहिती आणि प्रसारण मंत्री होते. त्या काळात दूरदर्शन हा देशभरात मनोरंजन आणि माहितीचा प्रमुख स्रोत होता, पण तो फक्त कृष्णधवल स्वरूपातच होता. जगभरातील अनेक देशांमध्ये रंगीत प्रसारण सुरू झाले होते, आणि भारतालाही या प्रगतीसोबत जोडण्याची गरज होती.

भारतात रंगीत टीव्हीचा शुभारंभ

१९८२ मध्ये दिल्ली येथे आशियाई क्रीडा स्पर्धा (एशियन गेम्स) आयोजित करण्यात आल्या होत्या. हा भारताच्या दृष्टीने जागतिक स्तरावर एक मोठा प्रसंग होता. वसंतराव साठे यांनी या सुवर्णसंधीचा फायदा घेत, भारतात रंगीत दूरदर्शन प्रसारण सुरू करण्याचा निर्णय घेतला.

त्यावेळी तांत्रिक आणि आर्थिक अडचणी होत्या, पण साठे यांनी हट्टनिश्चयाने हे आव्हान स्वीकारले. त्यांच्या अथक प्रयत्नांमुळे भारत सरकारने रंगीत प्रसारणासाठी आवश्यक पावले उचलली आणि १९८२ मध्ये प्रथमच भारतीय प्रेक्षकांनी रंगीत टीव्हीवर प्रसारण पाहिले. आशियाई क्रीडा स्पर्धेचं हे रंगीत प्रक्षेपण दूरदर्शनच्या इतिहासातील मैलाचा दगड ठरले.

भारतीय प्रसारण क्षेत्रातील क्रांती

रंगीत दूरदर्शनच्या आगमनाने भारतीय प्रसारण क्षेत्रात मोठी क्रांती घडली. त्यानंतर दूरदर्शन अधिक व्यावसायिक बनले, कार्यक्रमांची विविधता वाढली आणि जाहिरात उद्योगाने मोठी झेप घेतली. वसंतराव साठे यांच्या या निर्णयामुळे भारतीय जनतेला मनोरंजन, क्रीडा, सांस्कृतिक कार्यक्रम आणि माहिती अधिक आकर्षक स्वरूपात पाहण्याची संधी मिळाली.

वसंतराव साठे यांचे दूरदर्शी नेतृत्व

फक्त रंगीत टीव्हीच नव्हे, तर त्यांनी माहिती आणि प्रसारण क्षेत्रात अनेक महत्त्वाचे निर्णय घेतले. त्यांचे धोरण नेहमीच प्रगतीशील आणि आधुनिक तंत्रज्ञानाला स्वीकारणारे होते.

चित्रपट उद्योगाला मदत : त्यांनी भारतीय चित्रपट उद्योगाला अधिक स्वायत्तता आणि सरकारी पाठबळ मिळवून दिले.

माध्यम स्वातंत्र्य : प्रसारमाध्यमांचे स्वातंत्र्य आणि त्यांच्या विस्ताराला चालना देण्याचे त्यांनी समर्थक होते. त्यांच्या प्रयत्नांमुळे भारतातील प्रसारण प्रणाली अधिक जागतिक दर्जाची बनली.

आज भारतीय मनोरंजन आणि प्रसारण क्षेत्र जेथे आहे, त्याला मजबूत पाया घालणाऱ्यांमध्ये वसंतराव साठे यांचे योगदान अमूल्य आहे. त्यांच्या धाडसी आणि दूरदर्शी निर्णयामुळेच भारतीय प्रेक्षकांना १९८२ मध्ये रंगीत दूरदर्शन पाहण्याचा आनंद मिळला.

नागपुरातील दूरदर्शन केंद्राचे शिल्पकार

भारताच्या माहिती आणि प्रसारण क्षेत्रात मोलाचे योगदान देणाऱ्या वसंतराव साठे यांनी भारतात रंगीत दूरदर्शनची सुरुवात करून इतिहास घडवला. मात्र, त्यांचा आणखी एक महत्त्वपूर्ण आणि नागपूरसाठी अभिमानास्पद

'राक्षस' नव्हे हे तर मुडेंनी पोसलेले 'हैवान' !

अत्यंत गंभीर व मरणासन्न अवस्थेत मरसाजोगचे सरपंच संतोष देशमुख पाणी, पाणी करत असताना त्यांच्या चेहऱ्यावर लघुशर्का करणारे नीच नराधम आणि पोलिस तपासात हे फोटो, व्हिडीओ बघूनही धनंजय मुंडे, वाल्मीक कराड आणि त्यांच्या विचारी पिलावळीवर न बोलणारे सर्वांच पक्ष प्रमुख व उपमुख्यमंत्री अजितदादा, गृहमंत्री व मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस, उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे हे इतके लाचार व निष्फुर झालेत याचे अतीव दुःख वाटते. माणुसकीला भर दिवसा अरबी अश्व लावणाऱ्या या हैवानांना मरेपर्यंत फाशी देण्याचे धाडस सन्माननीय न्यायालय तरी करणारं का ? स्वतःला ‘संत’ म्हणून समजणारे नामदेव शास्त्री आता काय बोलणार ? या नामदेव शास्त्रींना संत का म्हणावे ? गुन्हेगारांची मानसिकता समजून घेतली पाहिजे असे सांगणारे नामदेव सानप यांना समाजाने तरी का डोक्यावर घ्यावे ? आता या नामदेव सानपाची भगवानगडाहून हकलपट्टी करायची वेळ आली आहे. कारण देवाच्या दरबारात इतका घाणेरडा माणूस समाजाला मार्गदर्शन करणार असेल, तर त्याचा उपयोग काय होणार ? मस्स-जोगचे सरपंच संतोष देशमुख हत्या प्रकरणाला दोन महिने पूर्ण झाल्यानंतर आता सर्वात मोठी अपडेट समोर आली अन् संपूर्ण महाराष्ट्र हादरला आहे.

सीआयडीने संतोष देशमुखांच्या हत्येचा तपास करत १४०० पानांचे आरोपपत्र

दाखल केले आहे. या आरोपपत्रामधून अनेक खळबळजनक खुलासे करण्यात आले असून वाल्मिक कराड हाच मुख्य मास्टरमाईड असल्याचा दावा केला आहे. धक्कादायक म्हणजे संतोष देशमुख यांना मारहाण करतानाचे व्हिडिओही सीआयडीच्या हाती सापडले म्हणून संपूर्ण महाराष्ट्राने डोळ्यात पाणी आणून ते पाहिले आहेत. मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी जर ते नक्कीच पाहिले असतील. अशावेळी धनंजय मुंडे यांचा राजीनामा घेऊन त्यांना मोकळे करण्याची गरज आहे. अन्यथा महाराष्ट्रात अविशेष चुकीचा संदेश जाऊन पोहोचेल. सत्तेसाठी किती लाचारी असावी याला काही मर्यादा असावी की नाही ? स्वतः च्या पक्षाच्या बूथ प्रमुखांची हत्या होते आणि त्याच पक्षाचा अध्यक्ष तडजोड करतो आणि मीटिंग करतो. प्रकरण मिटवायला लावतो याला काय म्हणावे ? मुख्यमंत्री देखील माहिती देताना सांगतात की ‘काही विशिष्ट पक्षाचे कार्यकर्ते’ हा शब्द प्रयोग वापरतात. पण शिंदे गटाच्या शिवसेनेचे नाव पण घेऊ शकत नाही. गुन्हेगार कोणत्या पक्षाचे आहे हे

जगजाहीर झाले आहे. याबाबत मंत्री पंकजा मुंडे यांना विचारणा केली असता, त्या म्हणतात की, मी आज पुण्यात आहे, तर मला पुण्याच्या गुन्हाबद्दल विचार. आता बीड प्रकरण कीतीही दाबण्याचा प्रयत्न केला, तरी काहीही उपयोग होणार नाही, हे निश्चित !

संतोष देशमुख यांच्या हत्येची क्रूर कहाणी महाराष्ट्राच्या कानाकोपऱ्यापर्यंत पोहोचली आहे. जे फोटो घराघरात पोहोचले आहे, त्यात पहिल्या फोटोत जनावरांप्रमाणे मारहाण केल्यानंतर जयराम चाटे संतोष देशमुख यांची पैं काढतोय. दुसऱ्या फोटोत आरोपी महेश केदार हा त्या हत्याचे सैल्यी घेत हैवानासारख्या हसतो. तिसऱ्या फोटोत अमानुष मारहाणीनंतर संतोष देशमुख अर्धमलेले झाले, तेव्हा प्रतिक घुले देशमुखांच्या छातीच्या दोन्ही बाजूला पाय टाकून चेहऱ्यावर लथवी फोडतो.

सुद्धा नसून घुले देशमुखांच्या शेजारी उभा राहून फोटो काढतो. त्यावेळी हैवाना आवेश चेहऱ्यावर दिसतोय. मारेकरी जयराम चाटे देशमुखांच्या अंगावर शर्ट ओरबाडून काढतो. काढलेला शर्ट हातात धरून हसतो. यानंतर मारेकरी पाईप आणि वायरने देशमुखांवर वार करतात. लाथा-बुकऱ्यांनी मारहाण शिवीगाळ होते. हे दृश्य पाहून जल्लाद, राक्षसांना पाखर फुटले, अशावेळी महेश केदार सारं हसत हसत शूट करतो.

मारहाणीनंतर सुदर्शन घुले हा सगळ्यांचा बाप आहे, असं देशमुखांनी म्हणावं, यासाठी त्यांना जबरदस्ती केली जाते. संतोष देशमुखांना अंतर्वस्त्रावर बसवून त्यांच्या पाठीवर पाईपने मारहाण होते. हैवानासारख्या मारहाणीनंतर देशमुखांना शरीरातील रक्त ओघवून त्यांच्या तळपायापर्यंत आल्याचे दिसतंय. संतोष देशमुखांच्या मृतदेहावरच नव्हे तर महाराष्ट्राच्या कायदा सुव्यवस्थेवर मुतले आहेत हे हैवान. असल्या अत्याचारी निच प्रवृत्तीला जलद न्यायालयात खटला चालवून भर चाैकात फासवर लटकवले पाहिजे. कारण समाजसुधारकांचे, लोकशाहीचे, कायद्याचे राज्य आहे हे. साधु संतांची देव भूमी आहे ही. इथं कोणताही अन्याय अत्याचार जास्त दिवस चालत नाही आणि चालू दिला जात नाही. असल्या निच प्रवृत्तीला पोसणारे सुध्दा सडून मरतील, अशा प्रतिक्रिया महाराष्ट्रातून उमटत आहे.

संतोष देशमुख यांना मारहाण करणारे सहाही आरोपी अत्यंत क्रूरपणे त्यांची कपडे काढून त्यांना मारहाण करत होते. सर्वात मोठी विकृती म्हणजे ही मारहाण सुरू असताना इतर आरोपी मोठमोठ्याने हसत त्यांच्या मारहाणीचा आनंद साजरा करत होते, असे या व्हिडिओमध्ये स्पष्टपणे दिसत आहे. यावेळी एक व्हिडिओ कांलही सुरू होता, जो जयराम चाटे याने एका वॉट्सअप ग्रुपवर केला होता. हाच सर्वात मोठा डिजीटल पुरावा सीआयडीला मिळाला होता.

हत्या प्रकरणाला जवळपास तीन महिने पूर्ण होत आले असताना नराधम आरोपींनी गाठलेली क्रौयाचीं परिसीमा दाखवणारे फोटो समोर आले अन महाराष्ट्र हादरला. संतोष देशमुख यांचा विकृत वाल्मीक कराड आणि त्याच्या सहकाऱ्यांनी अत्यंत निर्दयीपणे खून केल्याचं सीआयडीच्या तपासात स्पष्ट झालं आहे.

विविध पुराव्यांच्या आधारे नुकतेच सीआयडीने वाल्मीक कराडसह अन्य आरोपींविरोधातचे आरोपपत्र कोर्टात सादर केले. आरोपपत्र सादर झाल्यानंतर आता संतोष देशमुख यांचा करण्यात आलेल्या बेदम मारहाणीचे आणि आरोपींची विकृत मानसिकता दर्शवणारे फोटो समोर आले

चार्जशीट मध्ये काय आहे ?

२९ नोव्हेंबरला केजच्या कार्यालयात वाल्मिक कराड, चाटे, सुदर्शन घुले, सुधीर सांगळे आणि कृष्णा आंधळे यांनी बैठक घेतली. याच बैठकीत संतोष देशमुख यांच्या हत्येचा कट रचण्यात आला. ८ डिसेंबरला सुदर्शन घुले व चाटे हॉटेल तिरंगा येथे भेटले. त्यावेळी रंजसंतोष देशमुख आडवा आला तर त्याला कायमचा घडा शिकवार असा कराडचा निरोप घुलेने दिला. ९ डिसेंबरला संतोष देशमुख यांचे अपहरण व अमानुष मारहाण करून हत्या करण्यात आली. मारहाण करताना आरोपींनी या घटनेचे १५ व्हिडीओ आणि ८ फोटो काढले. संतोष देशमुख यांना मारहाण करतानाचा व्हिडीओ कृष्णा आंधळेंने ‘मोकारपंती’ या व्हाट्सअप ग्रुपवर शेअर केला, पाच सहाजण ते व्हिडीओ पाहत होते. व्हिडीओ बनवत असताना सुदर्शन घुले, सुधीर सांगळे आणि प्रतीक घुले हे हसत आणि आसुरी आनंद घेत संतोष देशमुखांना मारीत होते. जनावरांप्रमाणे मारहाण केल्यानंतर जयराम चाटे याने संतोष देशमुखांचे ओढून कपडे काढतो आणि हात वर करून शर्ट गोल फिरवतो. महेश केदार देशमुखांच्या शेजारी उभा राहून सैल्यी घेतो आणि हैवानासारखा हसतो. ‘सुदर्शन घुले हा सगळ्यांचा बाप आहे’ असे देशमुखांनी म्हणावे यासाठी जबरदस्ती केली जात होती. हे सर्व नराधम लाथा

बुकऱ्या, पाईप आणि वायरने देशमुखांना मारहाण करतात आणि शिवीगाळ करतात. संतोष देशमुखांना एका अंतर्वस्त्रावर बसवून पाठीमागून पाठीवर पाईपने मारहाण करीत होते. मारहाणीनंत देशमुखांच्या शरीरातील रक्त ओघवून त्यांच्या तळपायापर्यंत आले. संतोष देशमुख मोठ्याने ओरडत होते तेव्हा महेश केदार त्यांचा व्हिडीओ घेत होता. संतोष देशमुख अर्धमलेले झाले तेव्हा प्रतीक घुले याने संतोष देशमुख यांच्या छातीच्या दोन्ही बाजूला पाय ठेवून चेहऱ्यावर लथवी केली. चार्जशीट सोबत हे फोटो जोडण्यात आले असून, वरील उल्लेख करण्यात आला आहे. वाल्मिक कराड आणि टोळीचे असे एक दोन नाही तर ६६ पुरावे सीआयला मिळाले आहेत.

तेथे कंपनीच्या सुरक्षा रक्षकाशी वाद घालत असतानाच सरपंच संतोष देशमुख तेथे आले. त्यांनी असे करू नका, अशी विनंती करत अडवले. यावर घुले याने सरपंच तुला बघून घेऊ, जिवंत सोडणार नाही, अशी धमकी दिली होती. बीडच्या मस्साजोगचे सरपंच संतोष देशमुख यांची निर्घृणपणे हत्या करण्यात आली. या प्रकरणातील सर्वात महत्त्वाचा पुरावा आता समोर आला आहे.

टायमिंग जुळवून सगळं चालू झाले संतोष देशमुखांना मारहाण करताना, त्यांची निर्घृण हत्या करतानाचे काही फोटो आणि व्हिडीओ आता समोर आले आहेत. या फोटोत संतोष देशमुखांची हत्या कशी करण्यात आली, त्यांना कशा पद्धतीने अमानुष मारहाण करण्यात आली, याचा घटनाक्रम समोर आला आहे. या हत्येच्या कटात सहभाग असलेले आरोपीही या फोटोत दिसत आहेत. विष्णू चाटे, सुदर्शन घुले, प्रतीक घुले, सुधीर सांगळे, महेश केदार, जयराम चाटे, कृष्णा आंधळे हे सर्वजण या फोटोत पाहायला मिळत आहे. पोलिसांनी दाखल केलेल्या आरोपपत्रातले तपशील बाहेर कसे आणि कोणी आणले आणि माध्यमांना कोणी पुरवले ? इतक्या तातडीने माध्यमांनी त्यावर स्टोरीज सुरू कश्या केल्या ? गृहमंत्रालय आरोपींच्या पिंजऱ्यात आहे. सगळीकडं टीका होत आहे. विधिमंडळ अधिवेशन सुरू आहे. टायमिंग जुळवून सगळं चालू आहे. अधिवेशनाच्या तोंडावर दादांची राष्टवादी दोन पावलं मागे जाईल.? कोरटकर आणि सोलापूरकर यामुळे अडचणीत आलेल्या सरकारला लोकांना चर्चा करण्यासाठी दुसरा विषय देता आलेला आहे. अधिवेशनाच्या सुरुवातीला मुडेंंचा राजीनामा ठरलेलाच होता. सगळ्य चर्चेचा ओष आणि टीकेचा रोख मुंडे पवारांच्यावर जाईल याची काळजी माध्यम घेतली यात शंका नाही. बंदूक मुडेंंच्यावर रोखलेली आहे, पण शिकार दादांची करायची आहे. बातमीच्या मागची बातमी अशी आहे. यालाच म्हणतात राजकारण.

मध्यरात्री खलबतं अन् सकाळी राजीनामा

बीडमधील सरपंच संतोष देशमुख यांच्या हत्येचे फोटो आणि व्हिडीओ समोर आल्यानंतर महाराष्ट्रातल्या राजकीय घडामोडींना वेग आला होता. उपमुख्यमंत्री अजित पवारांच्या ‘देवगिरी’ बंगल्यावर रात्री महत्त्वाची महत्त्वाची बैठक झाली होती. मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस स्वतः अजित पवारांच्या बंगल्यावर हजर होते. या बैठकीत अजित पवार धनंजय मुंडे आणि सुनिल तटकरेही उपस्थित होते. ‘देवगिरी’वर झालेल्या बैठकीत तब्बल दीड तास या चौघांमध्ये चर्चा झाली. शेवटी संतोष देशमुख यांच्या क्रूर हत्येनंतर मंत्री धनंजय मुंडे यांनी अखेर ८२ दिवसांनंतर मंत्रिपदाचा राजीनामा दिला. धनंजय मुंडे यांनी त्यांचा राजीनामा स्वीय सहायकाच्या माध्यमातून सागर बंगल्यावर पाठवला होता. त्यावेळी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांची विधानभवनाकडे जाण्याची लगबग सुरू होती. त्यावेळी हा राजीनामा त्यांच्यापर्यंत पोहचवण्यात आला आणि मुख्यमंत्र्यांनी हा राजीनामा तातडीने स्वीकारून ते मोकळे झाले. दरम्यान विधानभवनाच्या पायऱ्यांवर विरोधक आणि सत्ताधाऱ्यांनी आंदोलन सुरू केले होते. संतोष देशमुख यांच्या हत्येप्रकरणात धनंजय मुंडे यांचा राजीनामा घ्यावा यासाठी विरोधकांनी आंदोलन करून जोरदार घोषणाबाजी केली होती. पण सत्ताधारी मात्र दुसरीकडे समाजवादी पार्टीचं अबू आझमी यांच्या वक्तव्याचा निषेध म्हणून सत्ताधारी पायऱ्यांवर आंदोलन करत बसले होते. आझमीच्या नावखाली कमैरा दुसरीकडे फिरण्याचा भाजपचा प्रयत्न होता, हे सिद्ध झाले.

अक्षीकायन
प्रा. अशोक साठ्ठा
मेहकर
(९४२९३९४३९९)

जल है तो...

उष्णतेची आलीय लाट
जलसाठी होती
भुईसपाट
पाणी म्हणजे जीवन
समजून घ्या अर्थ
अन्यथा संभवतो अनर्थ ...

पाण्याचा काटकसरीने
करावा वापर
पुणर्वापरावर
द्यावा भर
तर काही अंशी
दिलासा मिळेल क्षणभर ...!

मखान्यासह करा सुपरफूड्सचे सेवन, प्रथिनांची कमतरता होईल दूर

आजकालच्या धकाधकीच्या जीवनात तंदुरुस्त राहणे आणि निरोगी राहणे हे एक आव्हान बनले आहे. तसेच या बदलत्या वातावरणात स्वतःला फिट ठेवणे देखील खूप महत्त्वाचे आहे. कारण तंदुरुस्त आणि निरोगी राहण्यासाठी पोषक तत्वांनी समृद्ध आहार घेणे खूप महत्त्वाचे आहे.

प्रथिने हे शरीरासाठी सर्वात महत्त्वाचे पोषक घटकांपैकी एक आहे, जे स्नायूंना मजबूत देण्यास व हाडांचे आरोग्य सुधारण्यास आणि शरीरात ऊर्जा राखण्यास मदत करतात. मात्र बऱ्याचदा आपण आपल्या आहारात योग्य प्रमाणात प्रथिनांचा समावेश करी शकत नाही, ज्यामुळे शरीरात त्याची कमतरता निर्माण होते.

तुम्हालाही प्रथिनांच्या कमतरतेवर मत करायची असल्यास तुमच्या डाएटमध्ये मखान्याचा समावेश करा. प्रथिनांसाठी मखाना उत्तम पर्याय असू शकतो. मखान्यामध्ये भरपूर प्रथिने, फायबर आणि

अँटीऑक्सिडंट्स आढळतात, जे शरीराला अनेक प्रकारे फायदेशीर ठरतात. पण तुम्हाला माहिती आहे का की जर मखाना काही खास गोष्टींसोबत मिसळून खाल्ला तर त्याचे पोषण अधिक खोबी वाढते.

मखानासोबत शेंदांपाण्याचे सेवन

जर तुम्हाला तुमचे स्नॅक्स प्रथिनेयुक्त बनवायचे असतील तर मखाना आणि शेंदांपणे एकत्र भाजून

होते.

मखान्यात बदाम आक्रोड मिव्स करा

पौष्टिक नाश्ता करण्यासाठी मखान्यात बदाम आणि आक्रोड नक्कीच मिसळ. या मिश्रणामुळे शरीराला पुरेशा प्रमाणात प्रथिने, ओमेगा-३ फॅटी एसिड आणि अँटीऑक्सिडंट्स मिळतात.

■ ■ ■

भारतात होम फर्निशिंग्सची शेवटच्या टप्प्यापर्यंत सुलभ, शाश्वत डिलिव्हरी देण्यासाठी ईकार्टची आयकियासोबत भागीदारी

बंगळूरु, ४ मार्च : ईकार्ट या भारतातील आघाडीच्या ४पीएल पुरवठा साखळीतील एका आघाडीच्या कंपनीने आयकियासोबत भागीदारी केली आहे. त्यामुळे त्यांच्या होम फर्निशिंग बिझनेससाठी शेवटच्या टप्प्यापर्यंत डिलिव्हरी दिल्या जातील आणि आयकियाच्या वेबसाइटवर देण्यात आलेल्या ऑर्डर्स सुलभपणे घरापर्यंत पोहोचू शकतील. ईकार्टचे मुख्य व्यवसाय अधिकारी मणी भूषण म्हणाले की, ही भागीदारी ईकार्टच्या मोठ्या रिटेल ब्रँड्सना उद्योग दर्जाच्या पुरवठा साखळी उपाययोजना देण्याच्या क्षमतेचे प्रतीक आहे. आयकियाचे स्वप्न अनेक लोकांचे रोजचे आरुग्ण अधिक चांगले करण्याचे आहे आणि ईकार्टला या मोहिमेत सहभागी होताना खूप अभिमान वाटतो. आमच्यासाठी ग्राहकांचा आनंद आणि विश्वासार्हतेप्रति अद्वितीय वचनबद्धतेसह

पारदर्शकता व शाश्वततेची मूल्ये जपणे महत्त्वाचे आहे. या सहयोगाद्वारे आम्ही आयकिया ज्या जागतिक दर्जाच्या ग्राहक अनुभवासाठी ओळखली जाते ती जास्तीत जास्त ग्राहकांपर्यंत पोहोचवण्यासाठी प्रयत्नशील असू. आयकिया ग्राहकांचे मननापासून ऐकणे, सहभाग आणि पाठिंबा यांच्याद्वारे ग्राहकांना समाधान देते आणि हे ईकार्टच्या विश्वासाहता, प्रतिसाद आणि उपाय या तत्वांशी जुळणारे आहे. आम्ही या भागीदारीसोबत ग्राहकांना आनंद देत राहू. आयकिया इंडियाच्या राष्ट्रीय ग्राहक समाधान व्यवस्थापक सैबा सुरी म्हणाल्या की, उत्तर भारतातील आमच्या विस्ताराच्या केंद्रस्थानी ईव्हीने डिलिव्हरी आहेत. हे पाऊल आम्हाला आमच्या ग्लोबल ईव्ही १०० घ्येच्या आणखी जवळ आणेल. आमच्या नवीन बाजारपेठेत ईकार्टसोबत या भागीदारीबद्दल आम्हाला आनंद वाटतो आणि आम्ही एकत्र मोठे होत असताना आयकिया इंडियाच्या विस्तार गायेला अधिक कार्याक्षमता व शाश्वत माध्यमातून अधिक शाश्वत करण्यासाठी उत्सुक आहोत. ईकार्ट ४०० पेक्षा अधिक रिटेल ब्रँड्ससाठी एंड टू एंड लॉजिस्टिक्स देते. त्यात शेवटच्या टप्प्यापर्यंत डिलिव्हरी, पार्ट स्ट्रक्चर (पीटीएल), फ्रूल ट्यूकलोड (एफटीएल), गोदाम आणि उद्योगातील फ्रूल नावीन्यपूर्ण बाबी जसे ओपन बॉक्स डिलिव्हरी आणि उत्पादनांचा पुनर्वापर यांचा समावेश आहे. त्यामुळे कार्यान्वयन सुलभ आणि पारदर्शक होते. आयकियाचा जागतिक दर्जाचा अनुभव आणि ईकार्टचे उत्तम लॉजिस्टिक्स नेटवर्क एकत्र आणून हा समन्वय भारतात होम फर्निशिंग डिलिव्हरीजची व्याख्या नव्याने करे, त्यांना वेगवान, अधिक हरित आणि अधिक ग्राहक केंद्री करेल.

सॅमसंग पुढील आठवड्यात भारतामध्ये तीन गॅलॅक्सी ए सिरीज स्मार्टफोन्स लॉंच करण्यास सज्ज

गुरूग्राम, ४ मार्च : सॅमसंग पुढील आठवड्यात भारतामध्ये तीन नवीन गॅलॅक्सी ए सिरीज स्मार्टफोन्स लॉंच करण्यास सज्ज आहे. गॅलॅक्सी ए भारतातील सॅमसंगची सर्वात यशस्वी स्मार्टफोन सिरीज आहे, जेथे सॅमसंग दक्षिणा या सिरीजमधील लाखो डिवाईसेसची विक्री करत आहे. गेल्या वर्षी लॉंच करण्यात आलेले गॅलॅक्सी ए३५ आणि गॅलॅक्सी ए५५ स्मार्टफोन्साला मिळालेल्या यशानंतर नवीन गॅलॅक्सी ए सिरीज स्मार्टफोन्स लॉंच करण्यात येणार आहेत. तरुण ग्राहकांच्या सर्वसाधारण गराजांची पूर्तता करण्यासाठी डिझाइन करण्यात आलेल्या गॅलॅक्सी ए सिरीज स्मार्टफोन्समध्ये नवीन डिझाइन, सुधारित टिकाऊपणा आणि प्रगत सुरक्षितता अशी सर्वोत्तम वैशिष्ट्ये असतील, ज्यामधून निवासयाय आणि सुविधित युजर अनुभवाची खात्री मिळेल. वर्षानुवर्षे, सॅमसंगने गॅलॅक्सी ए सिरीजमध्ये विविध फ्लॅगशिप वैशिष्ट्ये सादर केली आहेत, ज्यामुळे आधुनिक इनोव्हेशन्स व्यापक युजरवर्गापर्यंत पोहोचण्यास मदत होत आहे. लॉंच करण्यात येणारे तीन नवीन गॅलॅक्सी ए सिरीज स्मार्टफोन्स ही परंपरा कायम ठेवतील, ज्यामुळे भारतातील ग्राहकांना अधिक पर्याय मिळतील.

अभिसरण २०२५ मध्ये व्हिसस बँकेने वन अँक्सिस सीएसआर व्हिजनचे अनावरण केले ; आणखी २ दशलक्ष कुटुंबांना सक्षम करण्याचा निश्चय

नागपूर, ४ मार्च : भारतातील खासगी क्षेत्रातील सर्वात मोठ्या बँकांपैकी एक, अँक्सिस बँकेने अभिसरण २०२५ चे आयोजन केले आहे. त्यांची भागीदारी एनजीओ आणि व्हिस मुपच्या नेतृत्व संघासाठी हा एक बहु-स्टेकहोल्डर उपक्रम आहे. या अंतर्गत राबवल्या जाणारी वन व्हिस सीएसआर व्हिजन, संपूर्ण व्हिस इकोसिस्टममधील सामाजिक प्रभावासाठी एक एकीकृत दृष्टीकोन आहे. हा कार्यक्रम बँकेच्या सीएसआर प्रवासातील एक महत्त्वाचा टप्पा म्हणून ओळखला गेला. ज्याने आपल्या मिशन २ मिलियन उपक्रम यशस्वीपणे पूर्ण केल्याचा आनंद साजरा केला आणि शाश्वत उपजीविका, आर्थिक सक्षमीकरण आणि कोशल्य विकासाला चालना देऊन अतिरिक्त २ दशलक्ष असुरक्षित कुटुंबांना आधार देण्याच्या दिशेने मिशन २ मिलियन उपक्रम सुरू केला. अभिसरण २०२५ मध्ये एस. रामादोराई, चेअरपर्सन, मुनीष शारदा, एक्झिक्युटिव्ह डायरेक्टर, अँक्सिस बँक, व्हिज मुलबागल, ग्रुप एक्झिक्युटिव्ह स्ट्रॅटजिक प्रोग्रॅम्स अँड स्टरेटेजिस्ट, अँक्सिस बँक आणि ७०+ एनजीओ भागीदारांसह अँक्सिस बँक फाउंडेशन (एबीएफ) चे वरिष्ठ बँक अधिकारी आणि विश्वस्त यांचा उपजीविका निर्मिती, शैक्षणिक परिणाम, आर्थिक समावेश, आरोग्यसेवांची उपलब्धता आणि पर्यावरणीय टिकाव यासाठी नावीन्यपूर्ण

उपाय शोधण्यासाठी सहभाग होता. उद्योगतज्ज्ञ अलोक मजुमदार एमडी, ग्लोबल हेड ऑफ फिलान्थ्रॉपी हेड ऑफ स्टरेटेजिस्ट, इंडिया, एएसएसबीसी, डॉ. आनंद बंग, सर्व्हे जॉईंट डायरेक्टर, टाटा ट्रस्ट आणि महाराष्ट्र सरकारचे सल्लागार; सेल्को फाऊंडेशनचे संस्थापक हरीश हांडे आणि केअरिंग फ्रेंड्सचे सह-संस्थापक निमेश सुमती यांनीही कोर्पोरेट सोशल रिस्पॉन्सिबिलिटीबद्दल त्यांचे विचार मांडण्यासाठी पॅनल डिस्कशनमध्ये भाग घेतला. या प्रसंगी आपल्या भावना मांडताना, अँक्सिस बँकेचे ग्रुप एक्झिक्युटिव्ह स्ट्रॅटजिक प्रोग्राम्स अँड स्टरेटेजिस्ट, व्हिज मुलबागल म्हणाले, अभिसरण २०२५ म्हणजे आम्ही आजपर्यंत विविध सामाजिक उपक्रमांमध्ये मिळवलेले यश आणि समाजाप्रती आमची अटळ बांधिलकी दृढ करण्याची एक महत्त्वाची घटना आहे. शिक्षण, पर्यावरण, आरोग्यसेवा, उपजीविका आणि क्रीडा यांसारख्या सात प्रमुख स्तंभांवर लक्ष केंद्रित करणाऱ्या आमच्या वन अँक्सिस सीएसआर व्हिजनद्वारे मार्गदर्शित आम्ही सर्व समुदायांमध्ये सर्वांगीण विकास आणि शाश्वत प्रगती करत आहोत, ज्यात आम्ही २०३१ पर्यंत २ दशलक्ष अधिक कुटुंबांना सक्षम बनवण्यासोबतच ग्रामीण आणि असुरक्षित समुदायांमध्ये लवचिकता आणि नेतृत्व सक्षम करण्यासाठी कटिबद्ध असू.

भाग्य लक्ष्मीच्या ऐश्वर्या खरेने एका गहन दुःखासाठी कोल्ड स्टोरेजमध्ये सहा तासांचे चित्रीकरणसहन केले !

मुंबई, ४ मार्च : झी टीव्हीवरील 'भाग्य लक्ष्मी' या मालिकेत लक्ष्मीची भूमिका साकारणारी लोकप्रिय टेलिव्हिजन अभिनेत्री ऐश्वर्या खरे हिने अलीकडेच तिच्या कारकिर्दीतील सर्वात कठीण आव्हानांपैकी एक पूर्ण केले. एका महत्त्वाच्या भागात आपल्या गरोदरपणाबद्दलचे सत्य जाणून घेण्यासाठी एका रुग्णालयात गेलेल्या लक्ष्मीला मलिका (मेधा प्रसाद) तिथल्या कोल्ड स्टोरेज रूममध्ये अडकवते. चालू कथानकात या दुःखाची महत्त्वाची भूमिका असून त्यामुळे ऐश्वर्याला वास्तववादी आणि भावनिष्ठ दुःखाचा गहन अभिनय साकारावा लागला कारण तिची व्यक्तिरेखा लक्ष्मी ही थंड वातावरणात जीव घेण्या परिस्थितीशी झुंजत होती. अतिशय थंड असे वातावरण असल्याचा परिणाम निर्माण करण्यासाठी टीमने एक स्टोरेज सेट निर्माण केला आणि त्यात एक फॉग मशीन आणि दाट धुके निर्माण करण्यासाठी लोहानचा वापर केला. धुके जागच्या जागी कायम ठेवण्यासाठी त्यांना एसी देखील बंद ठेवावा लागला. तापमान नियंत्रित असले तरी, उष्ण, धुक्याच्या वातावरणात जवळजवळ सहा ते सात तास घालवणे ही सहनशक्तीची खरी परीक्षा होती. अशा आव्हानात्मक परिस्थितीतही प्रत्येक फ्रेम प्रामाणिक वाटेल याची खात्री करत ऐश्वर्या संपूर्ण वेळ आपले लक्ष केंद्रित करून राहिली. क्रूने नियमित ब्रेक आणि वैद्यकीय देखरेखीसह सर्व आवश्यक सुरक्षा उपाययोजना केल्या होत्या.

राशीभविष्य

मेघ : काही अपूर्ण कामे पूर्ण झाल्याने मनातील उत्साह व उत्साह वाढेल. ज्ञान आणि विज्ञानाच्या क्षेत्रात तुमच्या भौद्विक क्षमतेचे कोतुक होईल. उपजीविकेच्या शोधात तुम्हाला तुमच्या शहरापासून दूर जावे लागेल. **वृषभ :** आज व्यवसायात कोणताही मोठा निर्णय विचारपूर्वक घ्या. नोकरीत अधीनस्थ लाभदायक ठरतील. आघात, निरात किंवा परदेशी सेवेशी संबंधित लोकांना अचानक मोठा आर्थिक लाभ होऊ शकतो. **मिथुन :** हंगामी ताप असलेल्या लोकांना लवकर आराम मिळेल. आज कष्टानंतर व्यवसायात फायदा होईल. वडिलांपाजित संपत्तीबाबत कोणताही वाद न्यायालयाच्या माध्यमातून सोडवला जाईल. **कर्क :** आज एखाद्या जवळच्या मित्राकडून तुमचा विश्वासघात होऊ शकतो. कोणतेही महत्त्वाचे काम दुसज्यावर सोपू नका. नाहीतर तुमची सगळी मेहनत वाया जाईल. घरात ठेवलेले सामानही चोरीला जाऊ शकते. **सिंह :** आज तुमचे आरोग्य चांगले राहील. कोणत्याही गंभीर आजाराने त्रस्त असलेल्या लोकांच्या तब्येतीत सुधारणा दिसून येईल. प्रिय व्यक्तीची तब्येत बिघडल्यामुळे कुटुंबात काही चिंता आणि तणाव असेल. **कन्या :** आज कायद्या ठिकाणी अनावश्यक वाद होऊ शकतात. कोठोर शब्द आणि रागावर नियंत्रण ठेवा. राजकारणात तुम्हाला एखाद्या महत्त्वाच्या मोहिमेची कमना मिळू शकते.

तुळ : वैवाहिक जीवनात घटस्फोट किंवा जोडीदारापासून विभक्त होण्याची परिस्थिती असेल. तुमची आर्थिक स्थिती खुशारेल. तुमच्या भावनांवर नियंत्रण ठेवावे. **वृश्चिक :** आज तुमचे आरोग्य चांगले राहील. तुमची खबरदारी तुम्हाला कोणत्याही गंभीर आजारापासून वाचवेल. तुम्हाला नवीन जीवन मिळेल. कुटुंबातील नातेवाईकांच्या तब्येतीची चिंता राहील. **धनु :** आज तुमची प्रेमसंबंधांमध्ये फसणूक होऊ शकते. प्रेमविवाहाच्या योजना फसतील. जिह्वाळ्याच्या नात्यात थोडा थंडपणा जाणवेल. तिसज्या व्यक्तीमुळे नात्यात तणाव निर्माण होऊ शकतो. **मकर :** तुमच्या बुद्धीने व्यवसायाचा विस्तार करण्यात तुम्ही यशस्वी व्हाल. काही सामाजिक कार्यक्रमात सहभागी होण्यासाठी तुम्हाला घरापासून दूर जावे लागेल. प्रकृतीकडे लक्ष पुरवा, हयगय करू नका. **कुंभ :** अनावश्यक धावपळ केल्याने तुम्हाला अशक्तपणा जाणवेल. आज तुम्हाला सरकारमधील उच्चपदस्थ व्यक्तीकडून सहकार्य आणि साहचर्य मिळेल. व्यवसाय विस्ताराच्या योजना यशस्वी होतील. **मीन :** व्यवसायात अपेक्षित आर्थिक लाभ न मिळाल्याने आज तुम्ही दुःखी व्हाल. बिझनेस रिप्लेजा जाऊ शकता. पण अपेक्षित पैसे मिळणारा काही क्षणतःच जाणवेल. प्रेमसंबंधांमध्ये पैसे आणि भेटवस्तूंची देवाणघेवाण होईल.

सॅमको म्युच्युअल फंड सादर करणार लार्ज कॅप एनएफओ

मुंबई, ४ मार्च : सॅमको अ‍ॅसेट मॅनेजमेंट प्रायव्हेट लिमिटेडने सॅमको लार्ज कॅप फंडसाठी न्यू फंड ऑफर (एनएफओ) सादर केली आहे. ही एक ओपन-एंडेड इक्विटी योजना असून ती लार्ज-कॅप स्टॉक्समध्ये गुंतवणूक करण्यावर केंद्रित असेल. हा एनएफओ ५ मार्च २०२५ ते ११ मार्च २०२५ या कालावधीत बाजार वरखाली होत असतानाही स्थिरता आणि सातत्यपूर्ण परतावा देत लार्ज-कॅप क्षेत्र गुंतवणुकीसाठी पसंतीचे क्षेत्र राहिले आहे. भारताची अर्थव्यवस्था वेगाने वाढत असताना मजबूत पायासह प्रस्थापित व्यवसायांच्या आधारवार लार्ज-कॅप फंडांनी उत्तम कामगिरी दर्शवली आहे. गुंतवणूकदारांना जोखीम आणि परतावा यामधील संतुलन राखावे लागत असताना सुव्यवस्थित लार्ज-कॅप पोर्टफोलिओ दीर्घकालीन संपत्ती निर्माण करण्याचा महत्त्वाचा घटक ठरतो. हा फंड श्रीमती निराली भन्साळी, श्री. उमेशकुमार मेहता आणि श्री. धवल घनश्याम धनानी यांच्याद्वारे व्यवस्थापित केला जाईल. त्यांचा मूलभूत आणि मोमेंटम-आधारित गुंतवणुकीतील गाढा अनुभव गुंतवणूकदारांना जास्तीत जास्त परतावा मिळवून देण्यासाठी महत्त्वपूर्ण ठरेल. सॅमको अ‍ॅसेट मॅनेजमेंट प्रायव्हेट लिमिटेडचे सीआयओ श्री. उमेशकुमार मेहता म्हणाले, लार्ज-कॅप कंपन्या स्थिरता आणि दीर्घकालीन संपत्ती निर्मितीसाठी आदर्श पर्याय आहेत. आमच्या सक्रिय स्टॉक सिलेक्शन प्रक्रियेद्वारे मजबूत मोमेंटम निर्देशांक असलेल्या स्टॉक्सची निवड करून पारंपरिक पॅसिव्ह लार्ज-कॅप स्ट्रॅटीजीपेक्षा अधिक चांगली कामगिरी करणे आमचे उद्दिष्ट असेल. आमच्या शिस्तबद्ध दृष्टीकोनातून जोखीम-आणि त्या अनुषंगाने परतावा यासाठी पोर्टफोलिओ बनवणे सुनिश्चित होते. सॅमको लार्ज कॅप फंड Nifty 100 Total Returns Index (TRI) शी संलग्न असून भारतातील आघाडीच्या १०० लार्ज-कॅप स्टॉक्स मधील गुंतवणुकीशी जुळणारा मापदंड आहे. किमान ५,००० रु. ची एकरकमी गुंतवणूक आणि किमान १२ हप्त्यांसाठी ५.०० रु. ची एसआयपी गुंतवणूक करून यात सहभागी होता येऊ शकते.

सुशीला-सुजीतच्या प्रमोशनल साँचे शानदार प्रकाशन

मुंबई, ४ मार्च: सुशीला-सुजीत या १८ एप्रिल २०२५ रोजी प्रदर्शित होणाऱ्या बहुप्रतिक्षित चित्रपटाचे प्रसारागीत अर्थात प्रमोशनल साँग आज एका शानदार समारंभाने प्रकाशित करण्यात आले. यावेळी गपमीर महाजनी आणि अमृता खानविलकर यांनी या गाण्यावर नृत्य सादर केले. पोस्टर, मोशन पोस्टर आणि आता प्रसारागीताचे प्रकाशन झाल्यावर चित्रपटाबद्दलची उत्कंठा वाढली आहे. चर्चता येथील रुईया महाविद्यालयात झालेल्या या सोहळ्यात चित्रपटाचे निर्माते स्वप्नील जोशी, मंजिरी ओक, प्रसाद ओक, निलेश राठी तसेच चित्रपटाचे संगीत दिग्दर्शक वरुण लिखते, गायक प्रवीण कुंवर आणि कविता राम. गीतकार मंदार चोळकर, पटकथा-संवाद लेखक अजय कांबळे, नृत्यदिग्दर्शक मेहुल गदानी आणि इतर कलाकर/तंत्रज्ञ उपस्थित होते.

लागेना नंबर, अडचण कशी मी सांगू, घरट्याच्या बाहेर, अजुन किती मी थांबू... कोणीतरी फिक्कलंय लिंबू, लागलेत नशिवाचे बांबू, ओढून ताणून हॅन्डल मोडून, पाहिले मारून चार दागड, लांगड झाल्या, चिऊं ताई चिऊं ताई दार उघड, अंगाशी आल्या... असे हे धमाल प्रमोशनल साँग आहे. प्रसाद ओक, मंजिरी ओक, स्वप्नील जोशी, सिनेमॅटोग्राफर संजय मेमाणे हे चित्रपट कधी प्रदर्शित होत आहे, याची विचारणा सुरू केली आहे. आम्हाला खात्री आहे की लोक चित्रपटाला पसंतीची पावती देतील, असे प्रसाद ओक म्हणाले. चित्रपटाबद्दल बोलताना स्वप्नील जोशी म्हणाले, या आगामी चित्रपटात कित्येक गोष्टी पहिल्यांदाच साध्य होत आहेत. सुशीला-सुजीतच्या नावापासूनच त्याचे वेगळेपण अधोरेखित होते. सोनाली, प्रसाद आणि मी पहिल्यांदाच एकत्र येत असल्याने आमच्यासाठीही हा एक वेगळा अनुभव आहे. आता अमृता आल्याने चित्रपटाला वेगळा व्लॅमर कोशट प्राप्त झाला आहे. या सर्वांचा स्वतःचा असा एक चाहता वर्ग आहे. आज प्रदर्शित झालेल्या प्रमोशनल साँग वरून सुध्दा चित्रपटाच्या वेगळेपणाची प्रचीती येते.

पीडब्ल्यूने एआय एकीकरणासह पाच स्थानिक भाषांमध्ये नीट/जेईई कन्टेन्ट सादर केले

नागपूर, ४ मार्च : फिजिक्सवाला (पीडब्ल्यू) ही शैक्षणिक कंपनी प्रोजेक्ट भारत अंतर्गत भारत बँचेसच्या माध्यमातून स्थानिक भाषेचा विस्तार करण्यासोबत दर्जेदार शिक्षण उपलब्ध करून देण्याच्या दिशेने पुढाकार घेत आहे. विद्यार्थ्यांच्या यशाला साजरे करणारा पीडब्ल्यूचा वार्षिक प्रमुख इव्हेंट विश्वास दिवसमध्ये घोषणा करण्यात आलेला प्रोजेक्ट भारत भाषेमधील अडथळ्यांना दूर करण्यास मदत करण्यासाठी आणि भारतभरातील, विशेषतः ग्रामीण व हिंदी/इंग्रजी भाषा न बोलल्या जाणाऱ्या प्रांतांमधील विद्यार्थ्यांना त्यांच्या स्थानिक भाषांमध्ये दर्जेदार अध्ययन मटेरिअल्स उपलब्ध होण्याची खात्री घेण्यासाठी डिझाइन करण्यात आला आहे. भारत बँचेसचा भाग म्हणून लक्ष्य प्रोग्रामचा नीट व जेईई कन्टेन्ट मराठी, बंगाली, गुजराती, कन्नड आणि इंग्रजी या भाषांमध्ये उपलब्ध असेल, तसेच अधिक भाषांमध्ये हे कन्टेन्ट उपलब्ध करून देण्याची योजना आहे. सर्व भारत बँचेस १० मार्चपर्यंत २० टक्के सूटसह उपलब्ध आहेत. संशोधनामधून निर्देशनास आले आहे की, विद्यार्थ्यांना त्यांच्या मातृभाषेमध्ये संकल्पना उत्तमप्रकारे समजतात व ते उत्तमप्रकारे आत्मसात करतात, ज्यामुळे धारणा व महत्त्वपूर्ण विचारसरणी

क्षमतेमध्ये सुधारणा होते. * तसेच, नुकतेच युनेस्को अहवालामधून निर्देशनास आले की जगभरातील ४० टक्के व्यक्तींना त्यांच्या स्थानिक किंवा ओळखीच्या भाषेमध्ये शिक्षण मिळत नाही, ज्यामुळे प्रभावी अध्ययनामध्ये मोठा अडथळा निर्माण होत आहे. पीडब्ल्यू उत्तम अध्ययन अनुभव निर्माण करण्यासाठी आपल्या अध्यापन अनुभवासह एआय-संचालित तंत्रज्ञानाचा वापर करत आहे. प्रोजेक्ट भारत अंतर्गत, सर्व कन्टेन्ट स्थानिक भाषांमध्ये स्क्रिप्ट केला जाईल, डब केला जाईल आणि त्यानंतर एआयसह वाढवला जाईल.

शब्दकोडे क्रमांक २०५१

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
११					१२				
१६	१७				१८		१९	२०	
२१		२२	२३		२४	२५	२६	२७	
२८				२९	३०	३१	३२		
३८	३९	४०			४१		४२	४३	
५१	५२			५३	५४		५५	५६	
५७	५८			५९	६०	६१	६२		६३
६४		६५	६६		६७		६८		
६९		७०			७१		७२		
७७	७८			७९			८०		

आडवे शब्द :-
१) मत देणारा
४) बाजारबुणगे
८) मदत
९) सवतेचे नामस्मरण
१०) लाल डोळ्याचा शुभ्र पांढरा प्राणी
११) बुद्धत्वाचे पीडलेला
१२) बदयाया मारणारा
१३) लोक
१४) लालकडी जिना
१६) मेहनत, त्रास, कष्ट
१८) होडी
१९) रेशमी कापडाचा एक प्रकार
२१) धुळीचा कण
२२) देश
२४) लक्ष्मी
२६) दुपुंधी येऊ लागलेला
२८) मुत्तारी क्रिया
३०) जेव्हा
३२) रोखड
३३) विहिरीतून पाणी काढण्याचे जोड साधन
३६) इंद्र
३८) डडविणे
४१) *** पालन, संगोपन
४२) रक्षण करणारा
४४) किंमत, प्रत्येक
४५) कडाणी
४७) जमीन सिमेंटने गुळगुळीत करणे
४८) वल्ली
५०) महिना
५२) आजूबाजूस
५४) पुष्कळ
५५) मुलगी
५६) सवते, निमित्त
५९) सासण्याचा विरुद्ध
६२) वाघणारा
६४) ओषध
६६) आश्रय, ठेका
६७) फूल, पुष्प
६८) रेशमी धोतर
६९) दुसऱ्याच्या मनातील विचार जाणणारा
७१) परका, अपरिचित
७३) त्वचेचे सालपट

(बो या)
७४) पुरुष
७५) नेहमी, सदोदित
७७) सप्तस्वरातील पहिला स्वर
७८) मुख, तोंड
७९) एक पक्षी
८०) उत्सव
उभे शब्द :-
१) टप्पे घेत घेत केलेला प्रवास
२) बारा वर्षाचा काळ
३) अतिशयोक्ती करणे (म्ह.)
४) वाळवी
५) त्या प्रमाणे
६) रात्र
७) राजाची काखीर्द
८) गुजराथमधील एक धरण
१२) भांडण, चर्चा
१३) नवरा
१५) चांदी
१७) जागविणारा आवाज
१८) आवाज, छंद
२०) एक अधिक एक चतुर्थांश
२३) धोबी
२५) आई (प्रा)
२७) लक्ष, एक आंकडा
२९) मोठा भूभाग
३१) वणवा
३४) आकाशातून पडणारे हिमकण (अ. व.)
३५) कमीतकमी
३७) द्वेष
३९) अधिकाराचे स्थान, गीत
४०) दुप्याचे दही बनविणारा पदार्थ
४३) माफी मागणारा
४५) शिखराचे टोक
४६) खोटी कारणे
४९) वडील
५१) ठेकेदार
५३) संतोष, आनंद
५६) नूतन
५८) पाठवणी
६०) परराष्ट्राच्या बातम्या गुप्तपणे काढणारा
६१) नकी, खात्रीने
६३) कदर करणारा
६५) हिंमत, धैर्य
६७) परमेस्वर
७०) मोठी टोपली
७१) कबूतर
७२) बैलाच्या नाकात घालण्याचा दोर
७४) सुसर
७६) सेवक, गुलाम
(उत्तर उच्चार्या अंकात)

मागील शब्दकोड्याचे उत्तर															
त	ज	ण	क	ख	ग	घ	ङ	च	ज	झ	झ	झ	झ	झ	झ
व	ख	सा	ज	सा	न	व	ता	व	व	व	व	व	व	व	व
ड	फ	सा	क	जि	सा	क	र	व	ली	र					
तो	र	ण	ग	ड	सा	नु	सा	न	सा	सा					
व	क	सा	र	क	री	का	म	सा	मा	न	सा				
					स	न	धे	सा	द	व	ड	गे			
का	र	ट	फ़	क़	दा	न	स	सा	व	व					
न	द	त	वा	री	नो	म	वा	र	धे	जे					
सा	हो	सि	प्रा	री	सो	म	वा	ड	मा						
मा	सा	जि	व	प	ट	र	हि	स	पा	क					
च	घ	व	र	सं	क	र	व	य	रु	र					
उ	मा	जि	व	का	र	मा	स	जा	श	र	म				
र	त	सा	जि	सा	जि	मा	न	ज	र	दा	पू				
वि	उ	क	सा	शि	रा	सा	य	न	क						
त	सा	क	स	ट	र	क	ट	र	जि	का	स्त				

प्रवास महामानव बनण्याचा

भारतीय

संस्कृती उदात्त आणि
सर्वसमावेशक मानली जाते.

म्हणूनच ऋषीमुनींनी 'वसुधैव कुटुंबकम्' ही शिकवण दिली आहे. अवघी पृथ्वी हे आपलं कुटुंब आहे. सगळ्यांशी प्रेमाने वागा, असा त्याचा अर्थ आहे. या शिकवणीकडे आपण बारकाईने पाहत नाही. याकडे वैज्ञानिक दृष्टीकोनातून पाहिलं तर लक्षात येतं की तन आणि मन संतुलित करण्याचा मार्गही या विचारांमुळे सूकर होतो. यामुळे माणूस आदर्श वर्तन करू शकतो. या वाक्याचा खोलात जाऊन विचार केला तर बरंच काही लक्षात येऊ शकतं. प्रत्येकाला सामावून घ्यायला हवं, अशी शिकवण आपल्याला 'वसुधैव कुटुंबकम्' या संज्ञेमधून मिळते. 'वसुधैव कुटुंबकम्'मधून सांगितलेला मूळ भाव जाणून घेतला तर आपण मानवच नाही तर महामानवही बनू शकतो.

माणसाचं शरीर सर्वात

भक्ती आणि बोध

मौल्यवान मानलं जातं. सुख असो वा दुःख, हे शरीर सगळं काही भोगत असतं. सुख-दुःख, वेदना, विकार, जन्म-मरण हे सगळं शरीर भोगत असतं. प्राणवायूला गीतेत अजर आणि अमर म्हटलंय. शरीराने होणारं एखादं कार्य मनाच्या परवानगीशिवाय पूर्ण होत नाही. आपल्या मनाची सगळी कार्यं ज्ञानेन्द्रियांच्या आदेशाने होत असतात. माणूस विवेकाने वागला आणि सगळ्या इंद्रियांना एकाच कुटुंबाचे सदस्य मानून ताळमेळ साधण्याचा प्रयत्न केला तर अनेक गोष्टी सुकर होऊ शकतात. असा ताळमेळ साधता आला तर शरीररुपी वसुधेत कोणतेही विकार उत्पन्न होणार नाहीत. मनात एक, डोक्यात एक असं असेल तर शरीरात विकारांचा वास होऊ लागतो. शरीर मन आणि डोकं यांच्या द्रढात अडकून पडतं. यामुळे ताणतणाव निर्माण होतात. विविध अवयवांवर वाईट परिणाम होऊ लागतात. त्यामुळे लहानसहान बाबींसाठी शरीराला त्रास देणं योग्य ठरत नाही. आज जगभरातले अनेक देश भौतिकवादाचा त्याग करून भारतीय जीवनशैलीचा, अध्यात्माचा योगाचा अंगिकार करत आहेत पण आपण इतरांचं अंधानुरागण करत आहोत. शरीराचा त्रास टाळायला असेल तर अध्यात्मिक मार्गाने चाला. भोगवाद टाळा आणि ज्ञानेन्द्रियांवर नियंत्रण आणण्याचा प्रयत्न करा. यामुळे शरीराचे त्रास कमी होऊ शकतील आणि आपण महामानव बनण्याच्या दिशेने मार्गक्रमण करू.

चमत्कारी पातालेश्वर

भगवान शिवशंकराला भोळा सांब असं म्हटलं जातं.

ही देवता भक्ताच्या एका हाकेला धावून जाते पण प्रसंगी तांडवनृत्यही करते. भगवान शंकराची अनेक मंदिरे आहेत. प्रत्येक मंदिराचं अनेक वैशिष्ट्य आहे. बारा ज्योतिर्लिंगांचं महत्त्व तर आपण जाणतोच. भक्तांच्या सर्व मनोकामना पूर्ण करणारा असा शिवाचा लौकिक आहे. म्हणूनच भक्तमंडळी शिवाची मनोभावे आराधना करतात. उत्तर प्रदेशमध्ये मुरादाबाद आणि आग्रा या दोन शहरांना जोडणाऱ्या महामार्गाच्या मध्यावर सदत्बदी हे गाव आहे. या गावात पातालेश्वर मंदिर वसलंय. या मंदिरात झाडू अर्पण केला तर त्वचारोग दूर होतात, अशी भाविकांची श्रद्धा आहे.

पातालेश्वर हे

शिवाचं प्राचीन मंदिर आहे. या मंदिरात भक्तांची गर्दी झाल्याचं पहायला मिळतं.

त्वचारोगांचा सामना करणारे अनेक भक्त इथे श्रद्धेने येतात आणि शिवाला झाडू अर्पण करतात. यामुळे त्यांना रोगापासून मुक्ती मिळते. भक्तमंडळी समाधानाने आपल्या घरी परत जातात. पातालेश्वर मंदिरासंबंधी एक दंतकथा सांगितली जाते. ती अशी की, भिकारीदास नावाचा एक श्रीमंत व्यापारी होता. त्याला त्वचारोगांनी ग्रासलं होतं. रोगावर उपचार घेण्यासाठी गावातल्या एका प्रसिद्ध वैद्याकडे तो निघाला. वाटेत त्याला तहान लागली. तहानेने व्याकूल झालेल्या व्यापाऱ्याला एक आश्रम दिसला. तो आश्रमात गेला. इथे ठेवलेल्या झाडूला त्याचा धक्का लागला. झाडूच्या स्पर्शाने व्यापाऱ्याचा त्वचारोग दूर झाला. व्यापाऱ्याच्या दृष्टीने हा मोठा चमत्कार होता. रोगमुक्त झाल्याने व्यापाऱ्याला खूप आनंद झाला. आश्रमातल्या साधूला त्याने पैसे देऊ केले पण साधूने ते नाकारले. या स्थानी मंदिर बांधावं, अशी त्याची इच्छा होती. काही दिवसांनी व्यापाऱ्याने शिवमंदिर बांधलं. या ठिकाणी झाडू अर्पण केल्याने त्वचारोग दूर होतात, अशी श्रद्धा यामुळे दृढ झाली आहे.

तीर्थक्षेत्र

कालचक्र आपल्या गतीने फिरत असतं. त्यात बारा मास आणि सहा ऋतूंचे सोहळे साजरे करताना दिवस कसे जातात हे समजतही नाही. दर वर्षी आपण तेच सण साजरे करतो, पण प्रत्येक वेळी उत्साह, चैतन्य यात तसूभरही अंतर पडलेलं दिसत नाही. याचं महत्त्व कारण म्हणजे आपणही या कालचक्राचाच एक भाग होऊन फिरत असतो. या चक्राचा एक छोटा आरा आपणही असतो. त्यामुळे बदलत्या महिन्यांचे, ऋतूंचे, सणावारांचे पडसाद आपल्या आयुष्यावर पडत असतात. प्रत्येक पिढी या बदलाचा कालसुसंगत अर्थ लावण्यात गर्क असते. या सणांमध्ये जीवनाचं आणि जीवनशैलीचं प्रतिबिंब पाहणं हा आपला लाडका छंद असतो. विविध कलांना, महोत्सवांना, उत्सवपर्वांना बरोबर घेऊन भ्रमंती करत असणारा हा महिन्यांचा काफिला दर वेळी आपल्याला सामोरा येतो आणि आपणही नेहमीच्याच उत्साहाने त्याला सामोरं जातो. आता असंच एक वर्ष आपला निरोप घेण्यास आणि एक नवीन वर्ष आपल्यासमोर येण्यास सज्ज आहे. वर्षातला सर्वात शेवटचा म्हणजे बारावा महिना फाल्गुन अवतरला आहे. बदलत्या ऋतूपूर्वात येणाऱ्या या महिन्याला 'वसंताचा महिना' म्हणूनही ओळखलं जातं, कारण या महिन्यात वसंत अगदी भरात असतो. एकीकडे थंडी परतलेली असते तर दुसरीकडे उन्हाळ्याचं प्रथम चरण असल्याने म्हणावी तशी तलखी जाणवू लागलेली नसते. म्हणूनच स्थित्यंतराचं हे पर्व एका आल्हाददायक वातावरणाची अनुभूती देऊन जातं. हा महिना सृष्टीसौंदर्याचा अनुपम सोहळा मांडतो तसंच धार्मिक कृत्यांद्वारे अनेक खं पावित्र्यही देतो.

ब्रतवैकल्यांच्या दृष्टीने फाल्गुन मास महत्त्वाचा मानला गेला आहे. या महिन्यात भारताच्या विविध भागांमध्ये वेगवेगळे महोत्सव आयोजित होतात. छोट्या-मोठ्या देवळा-राऊळांमध्ये फाल्गुन मासानिमित्त खास पूजा-अर्चना संपन्न होतात. या महिन्यात बरेच सण साजरे होत असले तरी सर्वात लक्षवेधी ठरते ती होळीपौर्णिमा. भारतात हा दिवस धूमधडाऱ्यात साजरा केला जातोच त्याचबरोबर अन्न दिवसही

स्वतःच्या

हक्काचं घर हे प्रत्येकाचं स्वप्न असतं. आपल्या घरात शांतता नांदावी, ती वास्तू सुख, समृद्धी आणि भरभराट घेऊन यावी, असंही वाटत असतं. यासाठी घरातल्या माणसांसोबतच वास्तूशास्त्राचं योगदान महत्त्वाचं मानलं जातं. घर बांधताना फेंगशुई शास्त्राची मदत घेतली तर अनेक गोष्टी सूकर होऊ शकतात, असं मानलं जातं.

म्हणूनच घर घेताना किंवा बांधताना कोणती खोली कुठे असावी, याबाबतच हे मार्गदर्शन...

* नव्याने लग्न झालेल्या जोडप्याने घर घेतल्यास शयनकक्ष उत्तर-पश्चिम दिशेला असेल असं बघावं. आयुष्यात महत्त्वाकांक्षा असलेल्या

महाभारत हा अत्यंत प्राचीन असा ग्रंथ मानला जातो. वेद व्यासांनी लिहिलेलं हे महाकाव्य रहस्यमय मानलं जातं. कौरव आणि पांडवांचं युद्ध, द्रौपदी वस्त्रहरण अशा अनेक घटनांमुळे महाभारत गाजलं. महाभारतातलं प्रत्येक पात्र कुणा ना कुणाचा अवतार असल्याचं मानलं जातं. काही पात्रं देवतांचा अवतार होती तर काही गंधर्वांचा. साक्षात श्रीविष्णूनेही श्रीकृष्णाचा अवतार घेऊन महाभारतात महत्त्वाची भूमिका वठवली. महाभारतातलं कोणतंही पात्र सामान्य नव्हतं. महाभारताच्या आदिपर्वात याबाबचा उल्लेख आढळतो. याविषयीची माहिती रंजक आहे.

शक्तो. त्यामुळे मनावर नियंत्रण ठेवणं सर्वाधिक गरजेचं आहे.

* कायम सत्याचा मार्ग अवलंबायला हवा. खोटं कधीही बोलू नये. सत्याचा मार्ग कितीही कठिण असला तरी तो आपल्याला ध्येय गाठण्यास मदत करतो. असत्य वागणारी आणि असत्याची कास धरणारी व्यक्ती पापाची धनी बनते. त्यामुळे कायम खरं बोललं पाहिजे.

* परमेश्वराची आराधना करणं गरजेचं आहे. देवाची आराधना करणाऱ्या व्यक्तीवर देवदेवता लोभ ठेवतात. दिवसातला काही काळ देवाच्या आराधनेसाठी दिल्याने सगळ्या समस्या दूर होतात. समस्येतून बाहेर पडण्याचा मार्ग मिळतो आणि यशही मिळतं. नामस्मरणाने पापापासून मुक्ती मिळते.

करा स्वमदत

वर्षातला सर्वात शेवटचा म्हणजे बारावा महिना असलेला फाल्गुन अवतरला आहे. बदलत्या ऋतूपूर्वात येणाऱ्या या महिन्याला 'वसंताचा महिना' म्हणूनही ओळखलं जातं, कारण या महिन्यात वसंत अगदी भरात असतो. एकीकडे थंडी परतलेली असते तर दुसरीकडे उन्हाळ्याचं प्रथम चरण असल्याने म्हणावी तशी तलखी जाणवू लागलेली नसते. हा महिना सृष्टीसौंदर्याचा अनुपम सोहळा मांडतो तसंच धार्मिक कृत्यांद्वारे अनेक खं पावित्र्यही देतो.

महत्त्वाचे मानले जातात.

फाल्गुन शुक्ल अष्टमी हा असाच एक दिवस. या दिवशी लक्ष्मीची अर्थात सीतेची पूजा केली जाते. फाल्गुनी पौर्णिमेला फाल्गुन नक्षत्र असेल तर हा दिवस विशेष शुभ मानला जातो. या दिवशी भाविक पलंग अथवा बिछाना दान देतात. यामुळे सुभायार्थी प्राप्ती होते अशी भाविकांची श्रद्धा आहे. या दानकार्यामुळे सौभाग्याची प्राप्ती होते असाही विश्वास आहे. दक्षिण भारतात फाल्गुनी पौर्णिमेच्या दिवशी 'उत्तिर' नामक एका महोत्सवाचं आयोजन होतं. हा मंदिरोत्सव हे या महिन्यातील प्रमुख आकर्षण असतं. फाल्गुन मासात द्वादशीला श्रवण नक्षत्र असलं तर या तिथीला फाल्गुन श्रवण द्वादशी असं म्हणतात. या दिवशी उपवास केला जातो. दानधर्म करून हा दिवस साजरा करतात.

हा सगळा काळ वसंतोत्सवाने भारलेला असल्यामुळे रम्य भासतो. सगळीकडे पाना-फुलांचा मोहोर लगडलेला असतो. उत्सव केवळ आनंदासाठी नसून त्यामागे दृष्टीकोन आणि शास्त्रीय बैठक असते. म्हणून या महिन्याला नवोन्मेष्टाचा महिना म्हणून संबोधलं जातं. या काळात सृष्टी कात टाकून नव्या नव्हाळीने आपले रूप, रंग बदलत असते.

एक सुरेल ताजेपणा चराचरात भरून राहिलेला असतो. संपत आलेली थंडी आणि सुरू होणारा वैशाख वणवा याच्या धुसरशा सीमारेषेवर वातावरण रम्य बनतं. त्यात होळी आणि रंगपंचमी हे उत्सव निर्मळतेने आणि विविध रंगांना स्वच्छ अंतःकरणाने सामावून घेणारे ठरतात. 'जुने जाऊ दे मरणालागून' सारख्या नाविक्याच्या ध्यास घेणाऱ्या वृत्तीला होळीच्या उत्सवाने चालना मिळते आणि त्यानंतर प्रकटणाऱ्या रंगपंचमीने नवनिर्मितीला रंगीत-रंगीत केलं जातं. ही रंगपंचमी किंवा होळी हे मानवाच्या विचारांचे द्योतक आहेत. चांगलं ते घ्यावं, इतरांना वाटावं आणि वाईट ते संपवून टाकावं असा

फाल्गुनातील वसंतसोहळा

संदेश देणारे हे उत्सव साहजिकच मानवी संस्कृतीच्या इतिहासातले महत्त्वाचे टप्पे म्हणावे लागतील. निसर्ग, त्यात असणारा मानव आणि त्याचे सर्वांशी असणारं सहचर्य यातून उलगडत जाणारं भावविश्व या उत्सवातून लोककला संगीताच्या माध्यमातून उलगडत जातं.

आपल्या बाराही महिन्यातले सणवार त्या त्या ऋतुमानाशी, पर्यावरणाची सांगड घालून साजरे केले जातात. शास्त्र आणि रुढी यांचा मनोहर संगम इथं साधलेला दिसतो. दानधर्माचासुद्धा तसाच

समन्वय साधलेला आहे. फाल्गुन

महिन्यातल्या सणांची वैशिष्ट्यं पाहिली तर मानवी मनाचा किती सुक्ष्म विचार केलेला

आहे याची प्रशंसा करावीशी वाटते. फाल्गुन मासातले सणवार साजरे करताना भारतभर वैविध्य जाणवेल, त्याच्या स्वरूपात थोडा फार फरक आढळेल पण मूळ सूत्र तेच आहे. या महिन्यात विष्णूला संतुष्ट करण्यासाठी तांदूळ, गाय, कृष्णाजिन, वस्त्र यांचे दान देण्याची प्रथा आहे. स्कंध पुराणात पुरुषांनी या कालात एकमुक्त रहावं असं सांगितलं आहे. असे पुरुष स्त्रियांना प्रिय होतात असंही म्हटलं आहे. आधी वर्णन केल्याप्रमाणे पौर्णिमेला फाल्गुनी नक्षत्र असताना

द्या. दक्षिण-पूर्व हा अग्नीचा कोपरा मानला जातो. या दिशेला स्वयंपाकघर करणं शक्य नसेल तर उत्तर-पश्चिम, पश्चिम किंवा दक्षिण दिशेला प्राधान्य द्या. दक्षिण-पश्चिम दिशेला स्वयंपाकघर

घर बांधताना

जोडप्यांचा शयनकक्ष दक्षिणेकडे असावा तर काही उद्देश्य साध्य करायची असतील तर शयनकक्ष उत्तरेकडे असावा. विवाहाला बरीच वर्ष झाली

वास्तू भक्ती

असतील तर शयनकक्ष पूर्वेकडे असावा. यामुळे दांपत्य सुखी आणि समाधानी आयुष्य जगू शकेल. पाहुण्यांची खोली उत्तर-पश्चिम दिशेला असावी. झोपताना डोकं दक्षिणेकडे करा. दक्षिणेकडे डोकं करून झोपणं शक्य नसेल तर पूर्वेकडे डोकं करून झोपा.

* स्वयंपाकघर दक्षिण-पूर्व दिशेला असू

हे आहेत अवतार

६४ कला आणि

अष्टसिद्धींचा अधिपती असलेला श्रीकृष्ण भगवान विष्णूचा अवतार मानला जातो. श्रीकृष्ण मागच्या जन्मी मनु होता, असं मानलं जातं.

* बलराम शेषनागाचा

अवतार असल्याचं मानलं जातं. बलवान असल्याने त्याला बलभद्र या नावानेही ओळखलं जातं. महाभारताच्या युद्धादरम्यान बलरामाने तटस्थ राहयचं ठरवलं होतं.

* द्यु नावाच्या वसूने

भीष्माच्या रूपात जन्म घेतला

होता. श्रीकृष्णानंतर भीष्म हे महाभारतातलं महत्त्वाचं पात्र मानलं जातं. भीष्माला देवव्रत असंही म्हटलं जातं. वशिष्ठ ऋषींनी दिलेला शाप आणि इंद्राच्या आज्ञेमुळे आठही वसूंची उत्पत्ती शांतनू आणि गंगेपासून झाली. सात वसूंना गंगेतच डुवडण्यात आलं. पण आठवा वसू द्यु जिवंत राहिला. त्याने भीष्मरूपात जन्म घेतला.

* अश्वत्थामा हा गुरू

द्रोणाचार्याचा पुत्र. महादेव, यम, काल आणि क्रोध यांच्या एकत्रीकरणातून तयार झालेल्या अंशातून अश्वत्थाम्याचा जन्म झाला होता.

* कर्ण सूर्याचा पुत्र होता. कर्णाला सूर्याचा अंश मानलं जातं. कर्ण कुंती आणि सूर्य यांचा पुत्र होता.

* दुर्योधन कलियुगाचा अवतार मानला जातो तर इतर कौरव पुलस्त्य वंशाच्या राक्षसांचे अंश मानले जातात.

* अर्जुनाला पांडूचा मुलगा मानलं जात असलं तरी तो कुंती आणि इंद्र यांचा पुत्र होता. त्यामुळे

इंद्राने कपट करून कर्णाची कवच कुंडल काढून घेतली होती.

* भीम पवनपुत्र होता.

हनुमानही पवनपुत्र होता. भीमात १० हजार हत्तींचं बळ असल्याचं मानलं जातं.

* युधिष्ठिर हा धर्मराज आणि कुंतीचा पुत्र होता. पाच पांडवांमधला तो ज्येष्ठ भाऊ होता. द्रौपदीसोबतच देविका नावाच्या स्त्रीशी त्याने लग्न केलं होतं.

* नकुल

आणि सहदेव यांनी दोन अश्विनीकुमारांच्या अंशातून जन्म घेतला होता. नासत्य आणि दस्र अशी त्यांची नावं होती.

* शकुनी

द्रापरयुगातल्या एका अंशातून जन्मला होता. हंस नावाच्या गंधर्वाने धृतराष्ट्र आणि पांडूच्या रूपात जन्म घेतला.

* सिद्धी आणि धृति

यांनी कुंती व माद्री यांच्या रूपात जन्म घेतला.

* मतीने गांधारीच्या

रूपात जन्म घेतला होता.

* इंद्राणीने द्रौपदीच्या

रूपात जन्म घेतला होता. ●●●●

चंद्रोदय झाल्यावर रात्र गायन, नर्तन, वादन यात घालवावी. पौर्णिमेला फाल्गुनीयाग करण्याची प्रथाही प्राचीन काळात होती. मानवगृहसूत्रात या यागाचे विधान सांगितले आहे. भग आणि अर्यमा देवतांना लाड्यांच्या, अपूप्याच्या आहुत्या द्यायतात. यज्ञयाग, होम, तिळाटांदुळाच्या आहुत्या आदी विधी प्राचीन शास्त्रात सांगितले आहेत.

फाल्गुन महिना लक्षात राहणं तो मुख्यत्वे होळीमुळे. होळी, हुताशनी महोत्सव, शिमगा इत्यादी त्याची नावं आहेत. होळीमधला मूळ शब्द आहे 'सुग्रीष्मक'. फाल्गुन पौर्णिमेपासून पंचमीपर्यंत हा होळीचा उत्सव चालतो. काही ठिकाणी नवमीपासूनच सुरुवात होते. हा वसंताच्या आगमनाचा आनंद साजरा करण्याचा उत्सव आहे. वसंताआगमनोत्सवच म्हणा ना ! पौर्णिमेला सर्वत्र होळी पेटवण्याची पद्धत आहे. लहान मुलांना पीडा देणाऱ्या होलिका, होलाका, दूंद, पुतना या राक्षसींना अग्नी पेटवून पळवून लावण्याचा हेतू त्यामागे आहे. प्राचीन अग्नीपूजक पूर्वाजांच्या परंपरेचा हा अवशिष्ट भाग आहे समजण्यास हरकत नाही.

या महिन्यात बंगालमध्ये 'दोलायात्रा' असते. फल्गु म्हणजे गुलाल, तो कृष्णमूर्तीवर उधळून होळी खेळतात. उत्तर प्रदेशमध्ये लाल, पिवळी वस्त्रं परिधान करून टिपच्या खेळतात. महाराष्ट्रात आंबा, केळी, माड, पोफळ, एरंड यांची होळी उभारतात. गोव्यामध्ये होळी केवळ उभी करतात. जाळत नाहीत. ग्रामदेवतेच्या देवळासमोर ती उभी रहाते. उभा वृक्ष हेरून, त्याची यथोचित पूजा करून, त्याच्या फांद्या तोडून तो वाजत-गाजत खांद्यवरून मिरवत गावात आणला जातो. त्याला आंब्याच्या पानांनी सजवतात. टोकार असोला नारळ बांधतात. कागदी झेंडे लावतात. या महिन्यात महाराष्ट्रात लोक काँफी, भांग, मद्य, अपू यांचे सेवन करतात. गंजिका, पत्ते, सोंगट्या यांचे खेळ करतात. गाणी म्हणतात. अनेक प्रकारची सोंगं काढली जातात. गोमूचे नाच होतात. देवाची निशाणे वाजताजातं घरोघर जातात. राधाकृष्णाचे नाच काढतात, खेळते खेळतात, एकूणच हा नवनिर्मितीचं दिलखुलास स्वागत करण्याचे संकेत देणारा महिना आहे. माणसांच्या मनात असलेल्या सर्व धुंद्र भावनांना जाळून टाकून रंगाची उधळण करत नवजीवनाचं स्वागत करण्यासाठी सज्ज होण्याचा संदेश आपल्याला फाल्गुन मास देतो ! तेव्हा आपण या मासाचा मनमुराद आनंद लुटू या. पुरणपोळीने आणि नाचगाण्यांनी त्याचे स्वागत करू या. घराबाहेर पडून सृष्टीचं नव्यानव्हाळीचं रूप अनुभवू या.

असू नये. यामुळे नातेसंबंधांमध्ये तणाव निर्माण होऊ शकतो. स्वयंपाकघरात सिंक उत्तरेकडे तर फ्रिज उत्तर-पश्चिम दिशेला असावा. मोठी भांडी आणि इतर सामान दक्षिण-पश्चिम दिशेला ठेवावं.

* स्नानगृह पूर्व किंवा उत्तर दिशेला असलं पाहिजे. या दिशेला स्वच्छतागृह असू नये. स्वच्छतागृह उत्तर, उत्तर-पश्चिम किंवा पश्चिमेकडे असावं.

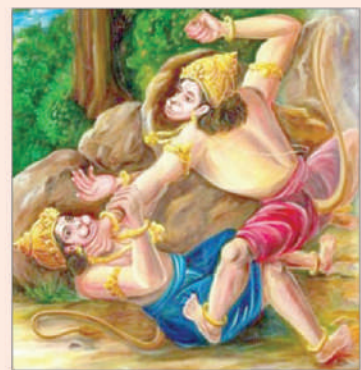
* उत्तर-पूर्व ही दिशा मानसिक समाधान आणि शांतता देते. या दिशेकडचा कोपरा कायम स्वच्छ असावा पाहिजे. या कोपऱ्यात देवघर ठेवता येईल. इथे ध्यानधारणा, योगासनं करता येतील.

काय करू नये ?

रामायण हे आदर्श महाकाव्य मानलं जातं.

श्रीराम हा मर्यादापुरुषोत्तम आणि आदर्श राजा होता. सीता त्याची कर्तव्यदक्ष पत्नी. लक्ष्मण, भरत आणि शत्रुघ्न यांनी भावाचं कर्तव्य पार पाडलं. रामायणातली पात्रं आदर्श मानली जातात. आजच्या काळातही त्यांचं अनुकरण करण्याचे सल्ले दिले जातात. रामायणात खलनायकी पात्रंही होती. रावण हा मुख्य खलनायक. चरित्र, मर्यादा यांचा विचार केला तर रामायण सर्वश्रेष्ठ मानलं जातं पण रामायणातली प्रत्येक घटना आजच्या काळात लागू होईलच असं नाही. रामायणाचा काळ त्रेतायुगातला. या घटना त्या काळातही अनैतिकच मानल्या गेल्या. उदाहरण द्यायचं झालं तर कैकयीने सावक मुलगा रामाला वनवासात धाडलं. अयोध्येचं राज्य भरताला मिळालं

यासाठी ती हट्ट धरून बसली. दशरथ राजाने तिला दिलेल्या वचनाचा गैरवापर केला. पण आईने आपल्या मुलांमध्ये कधीही भेदभाव करू नये. यामुळे कुटुंबात दुरावा निर्माण होतो.

बाली हा सुग्रीवाचा मोठा भाऊ. सुग्रीवाने रामाची साथ दिली. बालीने आपल्या मोठ्या भावाच्या पत्नीचं अपहरण करून राणी बनवायचा विचार केला पण अखेरीस बालीचा अंत झाला. श्रीरामाने बालीचा संहार केला. कुकर्मामुळे त्याला ही शिक्षा मिळाली. वाईट मार्ग आचरू नये, हे या घटनेतून शिकता येईल. भावाची पत्नी किंवा कोणत्याही परस्त्रीवर वाईट नजर ठेऊ नये. परस्त्री मातेसमान मानली जाते. त्यामुळे तिच्याकडे त्याच नजरेने पाहिलं पाहिजे. परस्त्रीवर वाईट नजर टाकणं अनैतिक मानलं जातं. त्याची शिक्षा मिळते. नैतिक आणि चारित्र्याच्या अधःपतनामुळे परस्त्रीवर वाईट नजर टाकली जाते. त्यामुळे आजच्या काळातही परस्त्रीवर वाईट नजर टाकू नये. मुद्दे बाळबोध असले तरी बोलके आणि सदासर्वकाळ मार्गदर्शक ठरणारे आहेत.

